

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 131. szám
1940. június 14., péntek

Felkötő-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1—1938.

A regény vége

Irtja: Márai Sándor

E napokban olvastam el a Nobel-díjas Roger Martin du Gard nagy regényciklusának, a „Thibault-család” történetének befejező kötetét; ez az epilógus a háború első heteiben jelent meg francia nyelven s úgy tudom, nem is nagyon fordították már idegen nyelvekre, mert a háború légköre kevésbé alkalmas most a szellemi értékek cseréjére. Az utolsó kötetet nem írta Roger Martin du Gard, néhány évvel azután, hogy a Thibault-család regényes történetét befejezte; az a bizonyos pótkötet ez, melyben hősök és hősnők megegyezően lépnek a regény keretéből s az író sorját oszt és — véglegesen — kiadja minden hősnék az apait és az anyáit. A Thibaultok ez a francia polgári család, lassan kihalnak ebben a regényben mint ahogy kihalnak családok az életben is. Nagy könyv ez, van benne valami emberi nagyság. Az egyik Thibault, a fia, Jacques, a rajongó forradalmár, elesik 1914-ben, a másik, Antoine, az orvos, 1917-ben gázmérgezést kap a Somme-arcvonalon. A befejező kötet mely néhány hónap előtt jelent meg franciául, ennek az Antoine-nak naplóján át mutatja be a Thibaultok elmulását. Kiszértetlenül közörszerű ez a francia könyv, az élet és az irodalom végzetesen összefonódnak a pótkötet lapjain. Az ember elolvassa a könyvet, mely 1918. döntő napjában ér véget s szédülést érez: mint ha az elmúlt husz esztendő meg sem történt volna, mintha a világ semmit nem változott volna, minden és mindenki pontosan ott áll, mint husz esztendő előtt, a regény és az élet összemosódik... Az olvasó felé a könyvből, pillantása a fali térképre esik, melyen színes zászlók jelzik pontosan azokat a helységneveket, ahol a regény hőse husz év előtt szenvedett. Nem a regénynek nincsen vége.

Antoine, a gazdag francia család sarja, yperitgázzal mérgeztetett halódik 1918-ban egy délfranciaországi faluban; kitűnő orvos, gyakorlati szellemű és nagy valóságérzéssel megáldott francia, aki tudja, hogy meg kell halnia. Naplójában megvallja, hogy már beletörődött a halál gondolatába, már csak hazája sorsa aggasztja, a világ sorsa, a béke és a győzelem esélyei. Az amerikaiak már beavatkoztak, Ludendorff megindította nagy offenzíváját s Antoine a sebesült katoná, minden reggel az újságok és a térkép fölé hajol s olvassa a véres harcokról kiadott közleményekben a helységneveket. A Somme-vonal, Amiens, Peronne, Laon... ezek a helységnevek gyötrik Thibault Antoine lázas eszméletét. Negyedik éve dul a háború, Franciaország halálosan fáradt, a németek minden erejükkel támadnak, a francia ezredek kimerültek. Antoine pontosan tudja, mi a háború. Kötelességét megtette, életével fizet Franciaországért s a sebesült hősnéha fantáziál naplójában; Wilsonban bizik, az amerikaiakban, egyszer mégis csak véget ér a küzdelem, az amerikaiak majd segítenek győzni, Wilson terve ura föl akarja építeni Európát; új és jobb világot építenek majd, melyben igazság lesz és jog, minden nép megtalálja a maga helyét; s ezért mégis érdemes volt harcolni, érdemes meghalni is. Terjesztésen nem lesz háború Európában, sokáig nem lesz, nemzedékek életére biztosították a békét. Ez a vigasz kíséri a halálba Antoine-t; a vigasz, hogy Európa népeinek elítélte nem pusztult el hiába, új világ épül, mely emberségebb lesz a kis Jean-Paul, a rajongó Jaques fia, az utolsó Thibault, aki a regény befejező pillanatában három esztendő, olyan világban nevelkedik majd, amely ismeri és megbecsüli az élet értékeit. Erre gondolt Antoine, halódva s ez az érzés felkelti a halál pillanatában is. Jean-Paul Thibault már az új Európát ismeri meg, azt a jobbát és igazabbat, melyért Jaques és Antoine meghaltak.

Itt ér véget a regény pótkötete. Behaltom a könyv fedelét, szemem dörzsölöm, gépiesen kinyultam kezem az újság után. Az első oldalon ezeket a neveket olvassom: Amiens, Peronne, Laon, Somme-vonal, Jean-Paul Thibault, aki hároméves volt a pótkötetben, ma huszonötéves s pontosan ott áll és harcol, mint apa és nagybátyja, valahol a Somme-vonalon, Amiens és Peronne között. Hol élt ez években a legifjatalabb Thibault, akinek már nem jutott hely a regényben? Természetesen Franciaországban élt, résztvett politikai mozgalmakban, tagja volt a Népfrontnak vagy a Tűzkereszt-mozgalomnak, elvégezte a polytechnikumot, átvette apái örökségét, melyet lassan felhigított az infláció. — A Thibaultok, mint oly sok francia előszereztetel lektették pénzüket orosz értékpapírokba — hajnalig vitakozott fűrészpáros padlózatú párisi bis-

trok-ban kommunizmusról és fasizmusról, Malthuzról és eugenetikáról, technokráciáról és kollektívizmusról, járt Moszkvában, Dakarban, Londonban. Firenzében, volt egy kis gépkocsija, melyet maga vezetett, több pullovere, egy teniszütője, rengeteg füzőtt könyve, melyeket elhagyott a szállodaszobákban. — Gide, Huxley, Virginia Woolf, Malraux írták e könyveket — Blum öt éven át nem szavazta meg a francia hadihiteleket s a kis Jean-Paul látta amlint Daladier helezveletét azon a februári napon a parlament előtt a francia tömegekbe. Béke soha nem volt, de lehetett utazni s az egész oly érthetetlenül bonyolódott, míg egy napon aztán Jean-Paul Thibault kilépett a regényből puskát fogott, vagy beült a tankba s elment Amiensbe, északra, a századdal, hogy elfoglalja helyét azon a poszton, ahol apa lezuhant a repülőgéppel 1914-ben és nagybátyja tüdőre szilva az yperit-gázt 1917-ben s szembenállott ugyanazzal az ellenséggel, melyet nem lehetett husz év előtt „megverni” s ugyanazon a színlínyen, azonos díszletek között és azonos sorssal megegyezően kiállt egy Thibault, farkasszemű néz a tank

lőrésén át annak a Müllernek, vagy Meyernek huszonhároméves fiával, kinek apja vagy nagybátyja itt esett el, husz év előtt, Amiens vagy Peronne közelében. Így megy tovább a regény. S a fiatal Thibault a gépjárművel fölér hajol, célzó s az egyetlen, amiben különbözik a regény husz év előtti hőscitől, hogy egészen biztosan nem hisz már a Népszövetségben.

Kezembem az újsággal s a regény pótkötetével, szívbem és eszméletemben az elmúlt husz esztendő emlékeivel, lemegyek az uccára s lárok fel és alá, „valahol Európában”. Az öreg Tolsztoj mondta egyszer sirva Jasznaja Poljanában Gorkijnak: hiába írt meg mindent, az emberek nem lettek műveltebbek, sem okosabbak s ez a reménytelenség nagyon kínozza agykorában. Nem, a regényből nem tanultunk semmit. A regény, ugy látszik, örök: színlínye ugyanaz az Európa, azonos konfliktusokkal s ugyanazoknak a hősnékek leszármazottival. Az író hasztalan tesz pontot, a regény megy tovább, megint élet és harc lesz s aztán, egy korban, melyet mi nem élünk meg talán irodalom is lesz belőle. Szédül az ember, ha utánaérez a hőmpölygő áradásnak, melyet a regényíró éppen olyan kevésbé tud befejezni, mint az államférfi és a politikus. A regénynek nincs vége s mi nem is tudjuk meg soha a végét, Isten veled, kis Thibault, igazi hőse és regényhőse egyszerre, valahol Amiens előtt, — a regény megint kiáradt az életből Isten velünk, regényhősökkel és olvasókkal valahol Európában.

Párist nyílt várossá nyilvánította a kormány

Francia és angol hadi-kikötőket támadott eredményesen az olasz légi haderő — Csak angol-francia hadihajók mehetnek át ezentúl a Suez-csatornán — Lefegyverezték a nyugatflandriai angol haderőt

Francia légi-támadások Németországban

Londonból jelentik: A Reuter ügynökség illetékes helyről szerzett értesítés alapján közli: Attól lehet tartani, hogy a Normandiában körülzárt angol hadosztályok legénysége közül körülbelül hateren estek fogságba. Ugyanezen körökben hozzáfűzik, hogy francia parancsnok vezetése alatt utabb angol megerősítő csapatok léptek harcba a franciák mellett. A beérkezett jelentésekből kitűnik, hogy a német nyomás bár csak pillanatnyilag, a Rouen és a Szajna vonalon némileg csökkent. A támadás ereje Páris irányába, Reims felől pedig a Marne felé irányult. Ugy látszik, hogy a franciák ezen a helyen ellenállnak a támadásnak. Azzal a nyilatkozattal kapcsolatban, amelynek értelmében Párist nyílt várossá nyilvánították, leszögezik, hogy a francia fővárosban nem lesznek uccai harcok. A támadások természetéből az tűnik ki, hogy a németek Páris teljes körülzárását tűzték ki célul. (Rador.)

Párisból jelentik: A Reuter-ügynökség jelenti, hogy csütörtökön reggel HERING tábornokot, Páris katonai kormányzóját a hadseregbe osztották be parancsnoki minőségben. A francia főváros katonai kormányzója DENTZ tábornok lett. Csütörtökön reggel a párisi házak falain felhívás jelent meg, amely a következőképpen hangzik:

— „Páris nyílt város. Megtettem minden szükséges intézkedést, hogy minden körülmények között biztosítsák a lakosság élelemmel való ellátását és biztonságát.” (Rador.)

Bizertát, Tuniszt, Adent és Toulont bombazta csütörtökön az olasz légi-haderő

Róma. (Rador.) Az olasz hadsereg főhadiszállásáról jelentik: Az olasz királyi légihaderő előre kidolgozott terv alapján bombázó akciókat hajtott végre az ellenséges tengeri és légi támaszpontok ellen. Különös jelentősége van Bizerta és Toulon megtámadásának. A bizertai bombatámadás során sok helyen tűz keletkezett és a földön több repülőgépet találtak ért, úgy hogy 9 gép megsemmisült. Valamennyi repülőgépünk visszatért támaszpontjára. Egy buvárhajónk megrongálódott egy ellenséges cirkáló és egy 10 ezer tonnás kőolajszállítóhajót. A toluai kikötő ellen intézett ellenséges légi és tengeri támadást visszautasítottuk. Az ot-

tanj berendezéseket jelentéktelen kár érte és egy aknavető hajónk elsüllyedt.

Olasz-Keletafrikában ellenséges légi haderők megtámadták az asmaral, gural, adugril és agordati légikikötőket, ahol könnyebb anyagi károkat okoztak és mintegy tizen, a légikikötőben alkalmazott benzínlőttek közül meghaltak. Utólagos pontos megállapítás szerint repülőgépek hat ellenséges gépet lelőttek a kirenskal légterben. Ellenséges repülőgépek, valószínűleg angolok, tegnap éjjel több északolaszországi várost támadtak meg bombáikat dobtak Turin nyílt városra, de kevés kárt okoztak. A polgári lakosság körében néhány halott van.

Hivatalosan jelentik még, hogy az olasz repülők tegnap Aden ellen légitámadást intéztek. Ugyancsak bombázták Tuniszt is.

Le Havre felé tör a német támadás

Párisból jelentik: A Reuter-ügynökség közli: Felelős francia körökben csütörtökön reggel kijelentették, hogy a francia csapatok mindenütt ellenállnak. Az arcvonalak azonban Champagne vidékén van egy gyenge pontja, ahol a németek arra törekednek, hogy a francia csapatokat elvágják a Maginot-vonalban levő egységektől. Ugy hiszik, hogy a németek 120 hadosztályt dobtak harcra, ami valószínűleg a rendelkezésükre álló csapatok összességét képezi. Ugyanezek a katonai körök kijelentik, hogy a németek Le Havre irányában gyakorolnak nyomást, hogy ezáltal Páris nyugati és keleti irányból bekerítsék. Ugy vélik, hogy a németeknek valószínűleg sikerült elfoglalniuk Reimsot, mert a páncélos egységekkel itt végrehajtott támadások következtében a francia csapatok kénytelenek voltak visszavonulni műveleteket végezni. Az olasz fronton sem a tengeren, sem a szárazföldön eddig nem történt jelentősebb esemény, csupán az olasz légihaderő tevékenykedett. A szövetséges légihaderő több támadást hajtott végre Németország ellen. A francia gépek Mannheim, Neustadt és Frankfurt városokat bombázták. Az angol gépek csapatösszevonásokat és utvonásokat támadták meg. A német repülőgépek Páris délkeleti része ellen intéztek támadást, ugyanakkor Evreux és Nantes felett jelentek meg. (Rador)

A csütörtöki német hadijelentés

Berlinből jelentik: A vezéri főhadiszállásról jelenti a német hadseregparancsnokság: A Saint Valery melletti tengerparton bekerített angol-francia csapatoknak ama kísérlete, hogy a tenger

Páris körül fejlődnek fel a német haderők

Páris. (Rador.) A francia hadvezetőség csütörtökön délelőtt kiadott hivatalos jelentése a következőket tartalmazza: A hadműveletek a tenger felől az Argonneig lakodhatatlan hevesességgel folynak tovább. Csapataink igyekeznek feltartani a németeket, akik különösen a francia főváros két oldalán, a Szajna alsó folyásánál és a Marne mentén erőteljesen támadnak. Az általános harcéri helyzetben a legutóbb kiadott hivatalos jelentés óta kevés változás történt.

London jelenti:

Körülzárták az északnormandiai angol-haderőt

London. (Rador.) A hadügyminisztérium jelenti: Annak az angol hadosztálynak egy részét, amely Északnormandiában elvesztette összeköttetését, más szövetséges csapatokkal együtt az ellenség körülfogta. A körülzárt

Befejezéshez közeledik

az északfranciaországi nagy csata is

Róma. (Rador.) A Stefani haditudósítója jelenti a nyugati harcterről:

— Az északfranciaországi nagy csata befejezéshez közeleg. A németek taktikai győzelme a tenger és az Argonneok között elvitathatatlan. Weygand tábornok vereséget szenvedett. A francia hadsereg vitézül harcol ugyan, de nem tudja megállítani a németeket. Normandia, Oise és a Champagne mezőit a megsemmisített francia ágyúk és harcikocsik százai borítják. Weygand most a lehetőséghez képest igyekszik betömni az egyre szélesedő réseket és a Marne mögött nagy erőket akar összehívni, hogy legalább a Maginot-vonalat védje meg a hátulról fenyegető bekerítéstől.

— Páris stratégiaiilag már teljesen fedeztlen. Csakis a külvárosok védelmével és uccal harcokkal lehetne védeni. Ha ez tényleg bekövetkezik, ezért a történelem előtt a felelősség Churchillt terheli, ki Páris feladozását kérte és Reynaudt, aki ezt elfogadta.

— A német csapatok nyugaton Le Havre felé közelednek, közben pedig feltartóztatva Páris felé nyomulnak előre. A gyors alakulatok már csak néhány kilo-

ren elmeneküljenek, meghusult, mint már tegnap is jelentettük, ezek a csapatok megadták magukat és ez alkalommal 26.000 foglyot, közöttük öt francia és egy angol tábornokot, valamint beláthatatlan mennyiségű hadiszakmányt ejtettünk. Tűzsergünk egy szállítóhajót, amely megrakodva igyekezett elhagyni a partokat, visszatérésre kényszerítette. Egy másik hajó a tankelhárító ágyúk tüze következtében kigyulladt. Csapataink az arcvonal minden szakaszán gyors ütemben és sikeresen haladnak előre. A Marne folyót harcok után több ponton átjártuk. Champagne vidékén hadosztályaink az ellenség üldözése közben, elfoglalták Chalons sur Marne városát és áthaladtak az 1915. évi harctereken. Argonne és a Mause között a támadások során tért nyertünk. A beérkezett ideiglenes jelentések szerint a foglyok száma a június 5-én megindult támadások következtében meghaladja a 100 ezer főt. Bejáthatatlan mennyiségű hadianyagot zsákmányoltunk. A nyugati szárny két hadseregének sikerült 200 ellenséges harcikocsit megsemmisíteni. Szerdán a kedvezőtlen időjárás ellenére, vadász- és bombavető repülőgépeink határozottan működtek közre a szárazföldi hadsereggel. A támadás a Chalons sur Marne és a tengerparti körzetekben volt a leghévesebb. Repülőink elsüllyesztettek egy nagy, csapatokkal telt hajót és ugyanakkor 10 ezer tonna ürtartalommal több más hajót tettek használhatatlanná. Le Havre közelében husz kötött léggömböt lőttünk. Norvégiában harci repülőink a tizenöt támadó angol repülőgépet közül négyet lőttek. Az angolok megkísérelték Trondhjem egyik repülőterének bombázását. Az ellenség által Északnémetországban tervezett végrehajtott támadások nem értek katonai célpontokat. Az angolok és franciák 19 gépet veszítettek és ezek közül hatot légiharcban, kilencet a léghárító tűzserg lőtt le, míg a többi a földön semmisítettünk meg. Négy német gép hiányzik. Egy német tengeralattjáró megtámadott számos hajóból álló karavánt és több hajót elsüllyesztett. (Rador.)

A Popolo di Roma berlini jelentése szerint ott ma délelőtt közölték, hogy az első német csapatok megérkeztek St. Denisbe, amely mindössze 12 kilométernyire van Páristól. A Messagero szerint Páris elfoglalása már csak órák kérdése. A legutóbbi hírek arról számolnak be — jelenti a Messagero — hogy amennyiben a francia jobb és balszárny — ami valószínű — még nagyobb mértékben lesz kénytelen engedni a német nyomásnak, úgy Páris védelem nélkül feladják. (Rador.)

csapatoknak a tengeren történő elszállítására tett kísérletek csak részben sikerültek és attól lehet tartani, hogy azok jórésze fogságba került. A maradványt hajókra tették és a francia tengerpart más pontjára szállítják.

méternyire vannak a fővárostól. A német balszárny átkelt a Marne-folyón.

— A németek kezén vannak a következő jelentős francia városok: Dieppe, Rouen, Beauvais, Guisnoir, Chantilly, Compiègne, Solssons, Reims, Mourmelon és Pont Favre.

Az új francia „hadiszónák”

Páris. (Rador.) A nemzetvédelmi minisztérium hadiszónának jelölte meg a következő megyéket: Rhone, Haute-Savoie, Drome, Hautes-Alpes és Alpes-Maritimes.

Eredményes angol légi-akciók a nyugati fronton

London. (Rador.) A légügyi minisztérium beszámolója szerint az angol légihaderő nagy tevékenységet fejtett ki abból a célból, hogy a szövetségesek ellenállását támogassa. A francia front balszárnyán 10 percen belül több mint ezer bombát dobtak le és megsemmisítettek számos motorizált menetoszlopot, erdőt gyújtottak fel és utkeresztéseket zártak el. Német vadászrepülőgépekkel a tenger felett harcba bocsájtottak és két Messerschmidt gépet lőttek.

Naponta 30 különvonat szállítja el

London. Az angol főváros körzetéből eltávolítanak 120 ezer gyermeket. A kiürítés ma reggel kezdődött el és előreláthatólag 5 napig tart. Minden nap 30 különvonat szállítja a gyermeke-

V E S Z E K
régi ékszer, ezüstöt és briliáns-árut, magas napi áron, Str. Marasesti és V. Babes-sarkon, 24. sz. I. em.
E. B R A N D E S

Behívták az összes francia tartalékosokat

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda madridi tudósítója jelenti:

A francia határról érkezett jelentések szerint Franciaországban behívták az összes tartalékos évfolyamokat, még a világháború tűzharcosait is. Páris mellett lázasan emelnek erődítményeket és erre a célra minden rendelkezésre álló munkaerőt igénybe vesznek. A lakosság attól tart, hogy a főváros hadszíntérré változik. A szorványosan ujból megjelenő lapok valamilyen nyien leszögezik a helyzet rendkívül komoly voltát.

Vilma királynő felhívása az angol néphez

Londonból jelentik: Vilma holland királynő felhívással fordult az angol néphez, amelyben hálóját és köszönetét fejezte ki Angliá és a brit birodalom minden polgárának, akik a megpróbáltatás órájában bármilyen formában segítségére voltak a holland kormányának és a királyi családnak. (Rador.)

Dugáru-rendszabályok Itália ellen

Itt írjuk meg, hogy a dugáru-csémészés ellenőrzésére Olaszországgal szemben az angolok ugyanolyan intézkedéseket fogantatosítottak, mint Németországgal szemben. Az erre vonatkozó királyi rendelet tegnap jelent meg. (Rador.)

Nizza utját erődvenal védi

Páris. (Reuter.) Az angol sajtóiroda úgy tudja, hogy az olaszok még csütörtökön sem indítottak támadást az alpesi arcvonalon. Itt a francia oldalon, erődítések húzódnak, amelyek elzárják a Nizzába vezető utat és a francia területre vezető hegyi hágókat.

A máltai olasz fogolytábor halálos veszedelme

Róma. (Rador.) A máltai menekültek Sziciliába érkeztek és elmondották, hogy a robbanóanyagraktárak közelében koncentrációs tábort létesítettek és oda zárták be a máltai olasz nacionalistákat és az olasz állampolgárokat. Ezek a foglyok ki vannak téve annak a veszedelemnek, hogy a hadianyagraktárak bombázása következtében elpusztulnak.

Letartóztatások Egyiptomban

Kairó. (Rador.) A Havas-ügynökség jelenti, hogy az olaszok letartóztatása és internálása tovább tart. Az olasz konzulátust katonaság őrzi.

Olaszellenes intézkedések a Csendes- és az Indiai óceánokon

Melbourne. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelentése szerint egy nagy olasz hajót saját legénysége elsüllyesztett a Csendes óceánon, miután egy ausztráliai felfegyverzett kereskedelmi cirkáló üldözésbe vetette. Legénységét megmentették.

Kalkutta. (Rador.) Az indiai kormány rendeletére elfoglalták a Calabria nevű 9615 tonnás olasz hajót.

Az olasz vezérkar új vezetői

Rómából jelentik: A Stefani-ügynökség közli „valahonnan Olaszországból,” hogy a Duce Seddu tábornokot hadügyminisztériumi államtitkárt helyettes vezérkari főnökké ki-nevezte. Ugyanakkor a Duce elhatározta, hogy a fasiszta milícia vezérkari vezetése a nagyvezérkar főnökének parancsnoksága alá tartozzék. (Rador.)

Ninosenek csapatösszevonások az olasz—jugoszláv határon

Róma. A Stefani-ügynökség jelenti: A Popolo di Roma értesüléssel szerint a jugoszláv határon nem voltak olasz csapatösszevonások és nem zárták le a határt.

Londonból a gyermekeket!

ket a különböző grófságokba. Londonban a kiürítés után mintegy 300 ezer gyermek marad, akiket szüleik nem vettek fel az elszállítandók jegyzékébe.

Angol bombavetők Köln, Turin, Genua városát és Libia olasz katonái kikötői fölött

London. A Reuter távirati iroda jelenti: Az angol légügyi minisztérium jelentése szerint, az angol légihaderő tegnap a La Manche csatornától egészen a Vörös-tengerig élénk tevékenységet folytatott. Az angol légihaderő tegnap hatalmas sikereket ért el több helyen.

Rouen környékén egy angol bombavető raj 20 német páncélkocsit megsemmisített.

Az egészen 50 méterig leereszkedő repülőgépekről három perc alatt 200 bombát dobtak a páncélos csapatra, amelynek minden egysége elpusztult. Német vadászgépek zavarni igyekeztek ebben a támadásban az angolokat, azonban a brit vadászgépek elűzték a támadókat és két német gépet lelőttek. Több másik helyen légiharcra került a sor angol gépek és német vadászgépek között.

Tizenegy német gépet lelőttek. Az angol légi-erők a nappali órákban Köln városát és a Rajna-vidék számos más városát is ártalmatlanították és bombázták. Kölnben több katonai jellegű építményt bombáztak, valamint egy celluloidgyárat támadtak meg gyújtóbombákkal. A gyárépület ki-

gyulladt és a lángtenger teljesen elhamvasztotta az épületet.

Angol gépek Felsőolaszországban hajtottak végre több támadást és Turinó, valamint Genua városok katonai erődítményeit és célpontjait bombázták.

A megfigyelők szerint a bombák nagy pusztítást és tüzeket okoztak.

A közelkeleti légihadsereg Líbiában végzett a tengerpart mentén több támadást.

Libia legnagyobb kikötőjében, Tobrukban, az angol repülőgépek egy olasz csatahajót és két tengeralattjárót vettek észre. A repülők megtámadták az olasz hadihajókat és sikerült több bombatalálatot elérni. A csatahajó előreszén sérült meg és a parti fővény felé kormányozták, hogy megmentse az elsüllyedéstől. A támadás után készült felvételek az égő csatahajót akkor mutatják, amikor az zátonyra futott. A két tengeralattjáró is megsérült. Ugyancsak bombatalálat ért egy rakodó szállítógőzöst is, amely elsüllyedt. Az angol repülőgépek sikerteljes utiújról minden veszteség nélkül tértek vissza.

Tizennégy halálos, 37 súlyosan sebesült áldozata van Turin légi-bombázásának

Róma. A Stefani-ügynökség Torinonak szerdán éjjel 1 óra 35 perckor történt bombázásáról a következőket jelenti:

— Az ellenséges repülőgépekről körülbelül 30 bombát dobtak le, de ezek közül 10 nem robbant fel. Öt bomba egy csarnokot talált el és tetőzetét átszakította, míg a

Homokzsákokkal védik meg a milanoi Dóm márvány-csodáját

Milano. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: A milanoi székesegyház gyönyörű épületét homokzsákokkal védik az esetleges légitámadások ellen. A munkások gyors ütemben dolgoznak a székesegyház felbecsülhet-

őbbi bomba az uccára esett. A repülőgépek körülbelül 2 ezer méter magasságban haladtak. Az elrendelt légiirányítás majdnem két óra hosszat tartott. A légitámadásnak 14 személy esett áldozatul, 37 pedig megsebesült, férfiak, nők és gyermekek. A repülő-támadás alatt a lakosság mindvégig megőrizte nyugalmát.

len értékű berendezésének eltávolításán. Az okmánytár és a kincsek már biztos helyen vannak. Valamennyi történelmi nevezetességgű épületet homokzsákokkal vették körül.

Védelmi harcra készült föl a szárazföldön az olasz haderő

London. A Times jelenti: Rómából kerülő úton érkezett jelentések szerint, az olasz hadvezetőség arra vár, hogy a francia csapatok olasz területre hatolnak be és Liguria, valamint Genua irányában széleskörű támadást hajtanak végre. Az olaszok a határ mentén ezért olyan intézkedéseket hajtottak végre, amelyek arra mutatnak, hogy Olaszország megtette a védekezésre vonatkozó előkészületeket. Ventimiglia mellett az összes hidakat a levegőbe röpitették.

A messzinal tengerszorosra korlátozták a semleges hajó-közlekedést

Róma. (Rador.) A Stefani-iroda jelentése szerint az olasz hadvezetőség elrendelte a 12 kilométeres aknaövezet kiszélesítését. Ismeretes, hogy ezt az aknaöveget Olaszország és az olasz gyarmatok partjai előtt helyezték el. A jelentés most elmondja, hogy Szicília környékén is aknákat raktak le. A Földközi-tengeren közlekedő semleges hajók a Messinai szoroson át közlekedhetnek. Ezeknek a hajóknak ellenőrzése gyorsan történik.

Német tengeralattjáróval találkozott a „George Washington”

Berlin. (Rador.) A Stefani-ügynökség mértékadó hírából nyert tudósítás alapján jelenti, hogy egy német tengeralattjáró az Atlanti óceánon megállított egy nagy gőzöst abban a hitben, hogy az görög hajó, amely nem tett eleget annak az utasításnak, hogy utazását megváltoztassa. A buvárhajó parancsnoka később megállapította, hogy a Washington nevű amerikai hajóról van szó és utnak engedte. Leszögezik, hogy ez a tévedés azért volt lehetséges, mert az Egyesült-Államok, az amerikai külügyminiszterium állítása ellenére, nem közölte a Washington valódi utvonalt csak kedden délután. Németországnak azt jelentették, hogy a Washington Bordeauxba érkezik.

ahonnan Lisszabonba megy és úgy tér vissza Amerikába. A buvárhajó parancsnoka ilyen módon nem tudhatta azt, hogy a hajó Írország felé veszi útját.

Egyiptom döntött:

Csakis angol hadihajók mehetnek át ezentúl a Szezi-csatornán

London. A Reuter-ügynökség jelenti Kairóból: Az egyiptomi szenátus három órás ülésen megvitatta Egyiptom állásfoglalását és a következő határozatot hozta: A miniszterelnöki nyilatkozat meghallgatása után a szenátus hozzájárult a kormányhoz az elhatározásához, hogy az angol-egyiptomi szerződés alapján Angliának minden lehetséges támogatást megad.

Kairóban tegnap hivatalosan közölték, hogy a Szezi-csatornán megszüntették a hajóforgalmat és a csatornán ezentúl csak angol hadihajók mehetnek át.

Törökország a döntő órák előtt

Ankara. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelenti: Szerdán este már nem fért kétség Törökország elhatározásához. Az egyetlen kérdés csak a módszer és az időpont megállapítása volt. Egy nem hivatalos, de kitünően értesült személyiség a következő kijelentést tette a Reuter-ügynökség munkatársának:

— Törökország szerződésben vállalt kötelezettségei világosak és ezeket tiszteletben tartja. Az elmúlt napon rendkívül nagy diplomáciai tevékenység volt észlelhető kormánykörökben és a nyugati hatalmak követségein. A légvédelmi szirénákat kipróbálták és elsőtétítési gyakorlatokat végeztek.

A „Vreme” írja:

Ragaszkodnak a békéhez a Dunamedence államai!

Belgrád. A Vreme című lap mai száma vezércikkben foglalkozik Olaszország háborubalépésével és Jugoszlávia magatartásával. Olaszország háborubalépése — írja

a lap — senkit sem lepett meg, mert a háboru kitörése óta meggyőződést lehetett szerezni arról, hogy Itália akcióközösségben áll a német birodalommal. Az olasz

URANIA: mindig vezet. Tel. 12-32. Kellames-hüvös terem.

Előadások: 5, 7.15, 9.30 órakor

Folytatódik a nagy siker: zsufolt házak gyönyörködnek **JEAN GABIN** drámai cselekményű filmjén

Felejtethetlen éjszakák. Háborus híradók!

Nem tévesztendő össze az „Ifjuság diadala” filmmel, mely csak felvonnása volt az Ifjuságnak. — Siessen jegyét rezerválni!

URANIA: Pünkösdkor következik! Az utóbbi évek szenzációja! Premier! Művészi! Izgalom! Élmeny!

1939-es Szovjet-olimpiász.

Junius 16., vasárnap: ISKOLANAP

AZ AAC SPORTELEPEN

elhatározás következtében a háboru a Földközi-tengerre és Afrikára is kiterjedt s ennek folytán a háboru eljutott a Balkán és a Dunamédenca közvetlen közelébe. Európa e részének államai már a háboru kitörése óta mindent elkövettek, hogy annak továbbterjedését megakadályozzák és valamennyi nagyhatalommal, különösképen pedig a hadviselő felekkel korrekt viszonyt tartottak fenn. A lap ezután idézi a román, török, görög és bolgár sajtó cikkeit, amelyekből kitűnik, hogy mindezeknek az államoknak a célja a béke fenntartása és a

semlegességi politika folytatása. Magyarország sem kíván eddigi békés magatartásán változtatni még ha nem is rejt el a tengelyhatalmak iránt táplált rokonszenvét. Jugoszláviának nincsen oka eddigi álláspontját megváltoztatni — folytatta a lap. — Belgrádban meglepéssel fogadták Mussolini szavait, amelyek szerint Olaszország nem terjeszti ki a háborút más államokra. Belgrád tehát tovább folytatja eddigi politikáját, amelynek célja a háboru továbbterjedésének megakadályozása Európa e részére.

állapították, hogy a világ legrégebbi újságja Wolfenbüttel német városkában, 1609-ben indult meg „Aviso” címmel. A lap néhány évfolyamát a kutatók megtalálták.

Feladta eddigi semlegességét a spanyol kormány

Madrid. (Rador.) A spanyol kormány a következő hivatalos közleményt adta ki: — „Mivel Olaszország háboruba lépésével Franciaország és Anglia ellen a háboru a Földközi-tengerre is kiterjedt, a spanyol kormány elhatározta Spanyolország nem-hadviselő állásfoglalását a vizsályban. Az erre vonatkozó rendelkezést a minisztertanács gyűlésen fogadták el és Franco hadseregparancsnok, valamint a külügyminiszter írták alá. Spanyol politikai körökben kiemelik, hogy ellentét-

ben a háboru kitörésekor tett kormánynyilatkozattal, ezuttal hiányzik a közleményből a semlegességi nyilatkozat.

A spanyol sajtó ma reggel felhívást intézett Franciaországhoz, hogy nagy és jelentős területeket engedjen át Spanyolországnak Északafrikában, mert ezek a területek régi logon Spanyolországot illették meg. A követelések elsősorban Marokkóra vonatkoznak.

HALÁLRA ÍTÉLT EGY AUTÓTOLVAJT a berlini rendkívüli törvényszék. A tolvaj a légvédelmi első-tétítés idejét használta fel arra, hogy autót ellopjon és így, mint a német nép kártevőjét ítélték halálra.

A BUKOVINAI JAKABFALVA csángó községben Kirgel Lajos 68 éves bányász borzaimas módon vetett véget életének. Tudva, hogy gyógyíthatatlan idegrehajától nem szabadulhat, a bányában magához vett két dinamitpatront, belső zsebébe tette és gyújtósínórukat meggyújtotta. A bányász testét a robbanás darabokra tépte.

UJTIPIUSU REPÜLŐGÉPEKET és tankokat gyártanak a középpanglái gyárakban. A tankok újrendszertű páncélos tornyokkal rendelkeznek, melyek automatikusan minden irányban forognak. Az új típusú tankok 25 méterhátságot nyomnak.

A VILÁGHÁBORU LEGFIATALABB NÉMET LISZTIÉ halt meg 41 éves korában Breslau városában, Werner Stiebler. Kubuschet 1914. október 8-án, nem egészen 16 éves korában már hadnaggyá nevezték ki. A berlini katonai főreáliskolából ment a harctérre és az első őszön Nancynál tüntette ki magát annyira, hogy tisztté léptették elő.

HUSZONHÁROM ÉV MULTJÁN értesült kintutató-sérül Victor Heaven angol katonája aki már az első világháboruban is résztvett. Most, amikor ezredénél újból jelentkezett, tudta meg, hogy 1917-ben érdemkeresztet kapott, mert személyes bátorságával és leleményességével megmentett egy francia úteget.

A NÉMET MEGSZÁLLO HATÓSÁGOK a Hollandiából a semleges európai országokba irányuló közönséges levélforgalmat Junius 10-től ismét engedélyezték Belgium és Luxemburg felé még szünetel a levélforgalom.

A STEFANI-IRODA JELENTI Stockholmból, hogy a benzinhány súlyos helyzetbe hozta a svéd halászatot, mert a motoros halászcárák üzembentartásáról le kellett mondaniok.

A BELFÖLDI MEZŐGAZDASÁGI TERMELES fokozásának nagy jelentőségét tulajdonít az angol kormány. Ezért — mint a Reuter-iroda jelenti — az eddigi 21 év helyett 18 évben jelölték meg azt a korhatárt, amelytől kezdve bizonyos esetekben katonaköteles gazdáljakat fel lehet menteni a szolgálat alól.

Svájc tiltakozott és kártérítést kért Párisban az elszenvedett légi-bombázás miatt

Bern. (Rador.) Anémet távirati iroda jelenti: A svájci hatóságok megállapítása szerint a Junius 5-én Kreuzlingen és Tegervillen környékén ledobott bombák szilánkjainak megvizsgálása után kiderült, hogy azok francia eredetűek. A párisi svájci követ tiltakozott a francia kormánynál

és kártérítést követelt, egyben pedig felszólította a francia kormányt, hogy a jövőben tartsa tiszteletben Svájc légi térségeit.

A Stefani-ügynökség jelentése szerint egyébként a svájci kormány a jövőben átvette az olasz érdekek képviselőit Tuniszban.

Irakot és Aleppot Törökországnak ígérték az angolok, ha olda ukra állnak

Iztaambul. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelentése szerint az olasz beavatkozás ügyében Törökország továbbra is várakozó álláspontot tanusít. A szövetségesek ugyan igyekeznek rábírní Törökországot, hogy teljesítse szerződésben vállalt kötelezettségét a hajadéktalanul avatkozzék be a háboruba. Sőt Irakot és Aleppot is Törökországnak ígérték abban az esetben, ha csatlakozik a szövetségesekhez. Illetékes török politikai körök szerint azonban döntésről szó sem lehet addig, míg a török államfő nem tér vissza thráciai utjáról. Lehetségesnek tartják, hogy a török kormány biztonsági szempontból elfrendeli a mozgósítást, de az általános vélemény az, hogy Törökország nem akar beavatkozni a háboruba.

Ankarából jelentik: A Reuter most érkezett jelentése szerint a török fővárosban azt hiszik, hogy Törökország ma dönt sorsáról. Inonü ejnök kedden este már visszaérkezett a fővárosba. Szerdán délelőtti minisztertanácsot tart a kormány, majd kormánypárti értekezletet hívnak össze a helyzet megvitatására. A kormány elhatározását valószínűleg szerdán este hozzák nyilvánosságra.

A máltai áldozatok

Málta. (Rador.) A Reuter-iroda hivatalos jelentést közöl, amely szerint Málta szigetének keddi bombázása alkalmával 30 polgári személy meghalt, harminc polgári személy és két katonája megsebesült. A támadást 20 repülőgép hajtotta végre, amelyek közül ketőt lelőttek.

A svéd országgyűlés feltűnést keltő határozata

Stockholm. A svéd országgyűlés hosszabb vita után alkotmánymódosító javaslatot fogadott el, amely megváltoztatja a „szabad nyomtatás”-ról szóló eddigi törvényt és ezzel

megteremti annak előfeltételét, hogy a kormány különösen háborus veszély vagy háboru esetén bevezethesse a cenzurát, továbbá megtilthassa lapok és folyóiratok megjelenését. A kamara ezután elfogadta a hadsereg létszámának növeléséről és a hadkötelesek korhatárának egy évvel való felemeléséről szóló javaslatot.

Hírek mindenfelől

A HONGKONGI KIKÖTŐT — a Völkischer Beobachter jelentése szerint — minden hajóforgalomtól elzárták. A szigorú zárlatot katonai óvintézkedésekkel hozzák kapcsolatba.

AZ ANGOL ÉLELMÉZÉSI MINISZTERIUM 15 millió bushel búzát vásárolt Kanadától. A miniszterium közölte, hogy a kenyérárak Nagybritanniában a legközelebbi hónapokban semmit sem változhatnak.

A MAGAS-TÁTRARÓL erős havazást jelentenek. A hegycsúcsok 10—20 centiméteres hótakaró borítja.

PRÁGÁBAN MOST TEMETTÉK EL Heinz közismert festőművészt és rézmetszőt, aki egykor a cseh szlovák bélyegeket tervezte. Heinz nevét a bélyeggyűjtők világszerte ismerték.

MOZGALOM INDULT meg az amerikai Egyesült Államokban bizonyos európai államok amerikai gyarmatainak megvásárlása érdekében. A mozgalom vezetőinek terveit szerint a megvásárolt gyarmatokat mandátumok gyanánt kezelnék. Az érdekes mozgalom híret több amerikai rádióállomás közölte.

LIENARD BIBORST, akinek püspöki székhelye Lilleben van, a francia kormány a becsületrend parancsnokává nevezte ki hősiességéért. A biboros a német támadás idején székhelyén maradt és felbecsülhetetlen szolgálatait tett a veszedelem súlyos óráiban.

A NYOMDÁSZATI ÖTSZÁZÉVES JUBILEUMA ALKALMÁBÓL tudományos kutatások alapján meg-

Beszüntették az összes román tengeri hajó-járatokat

Bucuresti. A román hajózási szolgálat az utóbbi napok eseményeinek hatása következtében újabb rendelkezésig beszüntette valamennyi személy- és áruszállító hajóforgalmát. Az összes hajók, a dunalak épp úgy, mint a tengeri hajók, már kikötőkben tartózkodnak.

CORSO. Nyitott tétő! Ma utoljára! 5, 7.15, 9.30 órakor

Deanna Durbin: „Megnőtt már a mi lányunk”

Uj francia és német híradóink tartalma: 1. A flandriai borzaimas harcok. 2. Maubeuge és Dünkirchen elfoglalása. 3. Német és francia tankok és repülőgépek szörnyű harcrai. 4. Antwerpen elfoglalása és harcoló c. t. erők eszél á. a. 5. Monekülés az égő norvégiai és francia városokból, stb., stb.

Nomura japán admirális Holland-Indiába készül

Sorozatos japán-angol incidensek tették szükségessé
a helyszíni vizsgálatot

Tokió. (Rador.) A Német Távírti Iroda jelenté, hogy egy japán halászhajót a Gaspas tengszorosban hollandindiai hidroplán megtámadott, majd pedig egy kis hadihajó feltartóztatta és átkutatta, de később szabadon engedte.

A Német Távírti Iroda jelenté: A haditengerészeti minisztérium szóvivője a japán halászhajókkal történt incidensekkel kapcsolatban, valamint brit csapatoknak Jáva szigetén történt partraszállásáról úgy nyilatkozott, hogy ezek a hírek nem nyertek megerősítést. Amennyiben ki derül, hogy a hírek igazak, Japán nem marad-

hat tétlen, mert nem hajlandó ilyen tetteket el-
tűrni.

A Német Távírti Iroda jelenté: A Myako Sim bun című lap közlése szerint NOMURA admirális volt külügyminiszter július 10-én Holland-Indiába utazik és felkeresi a Fülöp-szigeteket is, hogy érintkezésbe lépjen ottani kormányfőkkel a helyzet megvizsgálása céljából. A japán lap hangsúlyozza azt az idegességet, ami a szigeteken és a gyarmatokon észlelhető Japán magatartása miatt, de hangsúlyozza, hogy ez alaptalan, mert Japán magatartása erre okot nem ad.

HITLERT és MUSSOLINIT ünnepelte a magyar képviselőház

Elénk tevékenység a magyar kormánypártban

Budapestről jelentik: Teleki Pál magyar miniszterelnök több órát töltött a parlamentben és megbeszélést folytatott Tasnády-Nagy András, a MÉP elnökével és Kólcsey István, a kormánypárt alelnökével. A megbeszélések után a MÉP pártvezetősége megbeszélésre ült össze. A pártvezetőség ülésén megvitatták az általános belpolitikai helyzetet és a párt nyári akció-programját. Ezután Teleki miniszterelnök Keresztes-Fischer belügyminiszterrel tanácskozott a Hubai-Vágó-féle javaslat ügyében. A megbeszélésbe később bevonták Zsindely Ferenc miniszterelnökségi államtitkárt is. Végül Teleki miniszterelnök hosszabb megbeszélést folytatott az általános külpolitikai helyzetről Csáky külügyminiszterrel.

A képviselőház kedd délutáni ülésén, a 36-os bizottság működésének meghosszabbítására vonatkozó javaslat tárgyalása során a vezérszónokok — közöttük Matolcsy Mátvás, — méltatták a német győzelmeket és Olaszországnak a háborúba való belépését. A képviselők helyükéről felállva, lelkesen éljenezték Hitlert, Mussolinit és Magyarország kormányzóját.

Rómában jó hatást tett a magyar képviselőház tüntetése a tengelyhatalmak mellett

Rómából jelentik: Az olasz fővárosban jól eső érzéssel vettek tudomást arról a baráti tüntetésről, amely a magyar képviselőház ülésén az olasz és általában a tengelypolitika mellett megnyilvánult. Az olasz lapok részletesen beszámolnak a képviselőház üléséről és hangoztatják, hogy a magyar képviselők magatartásában kifejezésre jutott Magyarország őszinte megértése és együttérzése Olaszországgal és a tengelyhatalmakkal.

Kánya Kálmán volt külügyminiszter cikket írt Olaszország hadbelépéséről

Budapestről jelentik: Kánya Kálmán volt magyar külügyminiszter Olaszország hadbelépése alkalmából a „Corriere della Sera” budapesti tudósítójának nyilatkozatot adott.

— Nyilvánvaló — mondotta a többi kö-

Allamellenes tevékenység gyanúja alatt letartóztattak négy angol állami főtisztviselőt

London. A Capitaja jelenté az angol fővárosból, hogy az angol belügyminisztérium utasítására az egyik északangliai kerület négy magasrangú tisztviselőjét letartóztatták, mert azok egy, az állammal ellenséges szervezet tagjai sorába tartoztak. A belügyminisztérium jelentése szerint maga Anderson belügyminiszter kezdeményezte sürgős főtisztviselési eljárást a közigazgatásban működő gyanús elemek ellen.

zött, — hogy Benito Mussolini nem karta a háborút. Most, hogy elvetette a kockát, Olaszország a béke megmentésére irányuló sorozatos kísérletei ellenére hadatüzent a szövetségeseknek, minthogy számára már csak ez az egy eszköz maradt nagyhatalmi jogainak megvédésére. Olaszország a délkelet-európai nyugalom megóvásának elhatározásával avatkozott be ebbe a háborúba. Az egész magyar nemzet Isten áldását kéri Olaszország fegyvereire.

Nyilas-képviselők interpellációjáról a magyar képviselőházban

Budapestről jelentik: Keck Antal nyilas képviselő meginterpellálta Teleki Pál miniszterelnököt és a külügyminisztert, hogy mi a magyar kormány álláspontja a Habsburg restauráció kérdésében? Ez az ügy — ugymond — állandóan napirenden szerepel és a magyar közvéleményben nyugtalanságokat okoz. — Keck Antal a kedélyek megnyugtatója miatt kérte, hogy a Habsburg-kérdést vegyék le a napirendről.

Vajna Gábor nyilas képviselő az ipari szabottások ellen beszélt és hogy akadályozzák meg, hogy magyar nemzeti és hadiértékeket jelentő készleteket kisibollianak.

Pröhle Sándor nyilas képviselő táviratban közölte a képviselőház elnökével, hogy lemond mandátumáról. Lemondását Pröhle nem indokolta meg.

Szegeden is megmozdult a magyar ifjúság, amely hatalmas tüntetést rendezett Hubai Kálmán nyilas elnök ellen.

A magyarországi vármegyék egyébként egymásután erőteljesen tiltakoznak a Hubai-Vágó-féle javaslat ellen. Esztergom, Gömör és Kishont vármegyék törvényhatósági bizottsága követeli, hogy Hubai ellen indítsák meg a bünvádi eljárást.

Visszavásárolták a finn segélyakciótól Szent-Györgyi Albert professzor aranyérmét

Budapest. Emlékezetes, hogy Szent-Györgyi Albert tanár, a Nobel-díjas magyar tudós, annak idején felajánlotta a Nobel-díj aranyérmét a finneknek. A magyar Nemzeti Múzeum igazgatója most lépéseket tett, hogy a kultúrtörténelmi becsü érmet megmentse Magyarország számára. Oni Talas, budapesti finn követ megértéssel karolta fel az eszmét. Hübert Vilmos magyar származá-

„Véndiák-találkozó” is lesz a vasárnapi aradi magyar „Iskola-nap”-on

Az aradi magyar iskolanap ma minden család beszéd tárgya. A kat. egyházközség elnökének eszméje nemcsak hogy visszhangra talált, hanem valószínűleg pezsgést idézett elő a városban. Mindenki örömmel készülődik, mindenki úgy érzi, hogy a nap megrendezésével eltávolítják a gondolatát. A hosszú tél és árvíz tavasz után a még csak ígérkező nyár egy napját künn lehet tölteni a szabadban, kelle, mes együttlétben s látványnak ott lesz mindannyiunk személfénye: a mi gyermekhadunk, az apró óvodásoktól föl egészen az iskolapadokból már kikerülő ifjakig. Ezzel a látvánnyal nem lehet befelelni. Ennél kedvesebb látványlóját nemcsak a szülőknek nincs, de szívbeli gyönyörűséget szerez minden kinek. Azoknak pedig, akik valaha iskoláink valamelyikének tanulói voltak, ez a nap a régi emlékek visszarájzását fogja hozni. Ugyis kell jennie, hogy ezek közül minden épkézláb ember künn legyen az iskolanapon s jelenkezze volt intézeténél — beiratkozásra. Bizonyára minden iskola készséggel beírja őt — vendiáknak. Ez lesz nekünk, aradiaknak az első iskolanapunk.

A következő években javulni fog a rendezés és a program. Ez utóbbi gondos előkészítést a váratlanul korábban kezdődő vizsgák zavarták meg. A rendezést illetőleg bizonyára sok új eszme fog fölvetődni, ezeknek egyik szerény előhírnöke az, hogy a szokásos értekezési (véndiák)-találkozót leghelyesebb volna az „iskolanapon” tartani meg. Döntsenek ebben a vendiákok! A gondolat jó. Nekik csak a szívüket kell magukkal hozniuk, asztalokról majd gondoskodunk mi, az iskolanap rendezőbizottsága.

Reggel nyolc órától a késő esti órákig tart majd az aradi magyar tannyelvű iskolák lélekemelő ünnepe, amely a szabad ég alatt, az AAC sporttelepen folyik le. Az egész napon át tartó „iskolanap”-i ünnepek iránt városszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg, mert az ünnepség keretében sport- és látéklatványosságok, műsorszámok gyönyörködteik a magyar iskolák ünnepein résztvevő tömeget.

Ezen a napon a leggazdagabb hideg és meleg falatozó, a legremekesebb italok állanak majd a közönség rendelkezésére. A szabad ég alatt üstön főzött gulyás, lángos, stb. — amelyet az iskolagyerekek edesanyjuk szakácsművészetével tálalnak majd a közönség elé — várja a látogatókat.

Az „Iskolanap” rendezőbizottsága 100 szegény gyerekeknek ad majd ingyen ebédet és az egész napon át tartó ünnepeken az aradi Magyar Népközség minden kerülete is 15—20 szegény iskolagyereket vendéglátását határozta el. Így több mint 200 ingyen ebédet osztanak majd szét a szegény iskolás gyerekek között.

Ezen a vasárnapon tartják meg a tábori mise után az összes aradi tanintézmények „Te Deum”-ját. Az iskola-évtáron szokásos „Teged Isten dicséretünk...” — most az 1940-ik esztendőben, a szabad ég alatt csendül fel többszáz gyermek aikán...

Az „Iskolanap” rendezőbizottsága csütörtökön délután 5 órai kezdettel megbeszélést tartott, amelyen részletesen megtárgyalták azon teendőket, amelyek nemcsak az erkölcsi, hanem az anyagi sikert is biztosítják. A megbeszélésen Návradí Agoston elemiiskolai igazgató beszámolt az eddigi munka eredményeiről, majd hangsúlyozta, hogy az „Iskolanap” ünnepeinek részletes és hivatalos jelentését az ünnepség végleges programjáról szombaton a napisajtó után hozzák nyilvánosságra.

FORUM FILMSZÍNHÁZ. Kertész Mihály mesteri rendezése. Ma: 5, 7.15 és 9.30 órákor Folytatódik a nagy siker! Mindenkit érdekl. izgalmas mesészövést, erkölcsöt nemismerő slágerfilm

„Szurtosképu angyalok”

Főszerepben: James Cagney, Ann Seridan, Pat O'Brien

Uj heti hirdató a legújabb eseményekkel.

ARADI KOZLONY

Telefon: 1-31. Működőhely: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Sul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Éves díj... 840 Ft. Negyedéves... 210 Ft.
Hónapos... 420 Ft. Egy hó. apra... 70 Ft.

Menekülnek a háziállatok

A németek által megszállott területekről menekülők közül sokan magukkal vitték kedvenc kutyáikat és macskáikat — de a derék háziállatok mégsem jutnak el gazdáik új menedékhelyére. Országutakon, állomásokon kóborognak, amíg valamelyik járókelőnek nem esik a szíve rájuk és magához veszi. A legtöbb kutya és macska azonban nem találja új gazdára és ezeket a hatóságok kivégeztetik. Amikor annyi embert kell segíteni, nincs időt arra, hogy a kutyákat és macskákat, az egészségügyi ellenőrzés nehézségei miatt a kóbor kutyák, macskák a ragály terjesztői.

Az országutakon elhagyott kalyitkák önekes madarak jobban jártak. A hatóságok kinyitották a kalyitkákat és visszaadták a madarak szabadságát.

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 9.40, London 18.00, Newyork 44.6, Milánó 22.50, Berlin 17.25, Amsterdam 9.6, Belgrád 10.00, Bucaresti 22.5.

— Mihai nagyvaida látogatása Bucegi-tartományban. Bucaresti, Olélsége II. Carol király által kidolgozott tanulmányi terv alapján Mihai nagyvaida tegnap osztálytársával együtt felkereste Bucegi-tartomány székházát, ahol előadást tartottak a közigazgatás megszervezéséről és utána bemutatták a közigazgatási szolgálat szerveinek működését. A trónörökös Alexianu professzor, Bucegi-tartomány kormányzója fogadta.

— A norvég király és Olaf trónörökös Londonban. London. (Rador.) Haakon norvég király és Olaf trónörökös az euston pályaudvaron Londonba érkezett. György angol király személyesen fogadta őket. A norvég uralkodót és a trónörökösöt a Buckingham palotában szállásolták el. A királlyal együtt Johan Nygaardsvold miniszterelnök és a kormány tagjai is megérkeztek.

— A kenti hercegnő az angol női segédszolgálat tagja. Az angol női segédszolgálat meglehetősen nagy szerepet játszik az angol hadseregben. A segédszolgálatra való belépésre a királyi udvar hölgyei jó példával járnak elől, amennyiben most például a kenti hercegnő is felöltötte az angol tengerészeti egyenruhát és belépett a segédszolgálatot teljesítő nők táborába.

Flora (volt Reusz) jeggyár. Tel. 1141

— A Szentszék segédpüspököt nevezett ki Frenyú Valer nagyváradi görögkatolikus püspök mellé. Nagyváradról jelentik: A Szentszék Frenyú Valer nagyváradi görögkatolikus püspök mellé segédpüspököt nevezett ki Suciú Ioan balázsfalvai görögkatolikus kanonok személyében.

— Beszűntette megjelenését a Vatikán hivatalos lapja, Róma. A Popolo di Roma írja: Az Osservatore Romano — a Vatikán felhivatalos lapja — elhatározta, hogy beszünteti megjelenését. Azt még nem lehet tudni, hogy a beszüntetés ideiglenes, vagy végleges-e. Valószínűnek tartják, hogy a vatikáni felhivatalos csak a háboru tartamára szűnteti be megjelenését.

— MEGJELENT A TELEPÍTÉSI TÖRVÉNY VÉGREHAJTÁSI UTASÍTÁSA. A Monitorul Oficial június 11-iki száma közli a telepítési törvény végrehajtási utasítását. Magát a törvényt, amely a Monitorul Oficial 1940. április 25-iki számában jelent meg, annak idején az Aradi Közlöny teljes részletességgel ismertette.

— Forgalmi nehézségek az árvizek miatt. Bucaresti. Az utóbbi napok árvizei komoly károkat okoztak az ország számos részében. Utak, vasutak és erdők kerültek víz alá és a forgalmat csak nagy nehézségek árán sikerült fenntartani. A kormány megtette a szükséges intézkedéseket.

— LAKATOS OTTÓ DR. ERDÉLYI KÖRUTJA. Lakatos Ottó dr. szentszéki tanácsos, az erdélyi minoritarend provinciális holnap utazik el hivatalos látogatásra a marosvásárhelyi és nagyenyedi rendházakhoz. Lakatos Ottó dr. e látogatás után visszatér Aradra és azután utazik Nagybányára, hogy az ottani minorita teológia növendékeinek évvégi vizsgáin jelen lehessen.

— MEGBESZÉLEST TARTANAK A BALKÁN ALLAMOK A NYERSANYAGOKKAL VALÓ EL-LATASRÓL. A jövő hónap folyamán a Balkán-államok képviselői értekezletre ülnek össze Iszambulban és ez alkajommal az említett államok nyersanyagokkal való ellátásának kérdését vitatják meg. Ezen az értekezleten román részről Em. Marian és V. Stoicovici tanár vesz részt.

— AMERIKABAN ESETT A BUZA ÁRA. Amerikából érkezett jelentések szerint az ottani piacokon az utóbbi tíz nap alatt 15 százalékkal esett a buza ára. Ez a jelenség annál figyelemreméltóbb, mert hiszen Európában a buza árában emelkedés tapasztalható. Az amerikai piac helyzete az európai piacra nem lehet kihatással jelenleg a szállítási lehetőségek hiánya miatt. Az európai buzakészletek szinte teljesen kimerültek és ezért érthető, hogy a buzabevásárlások Európában egyre emelkedő árakon történnek.

— TIZEZER TONNA BANYAFAT SZALLITANAK TÖRÖKORSZÁGBA. A közelmúltban udvavalevőleg a kormány bejelöltte a bányafa kivitelét. A Monitorul Oficial június 9-iki száma rendelkezést közöl, amelynek értelmében a fenti intézkedés alóli kivételként megengedik 10 ezer tonna bányafa Törökországba való szállítását.

Bridge helyett —
céllövő gyakorlatok

Az amerikai anyák légiója elhatározta, hogy szokásos tea- és bridge-estjei helyett céllövő gyakorlatot rendez az amerikai nők részére. A cél az, hogy az egyesület tagjai is felvehessék esetleg a harcot a váratlanul megjelenő ellenséges csapatok ellen.

— Dragutin Osztóics az aradi szerb egyházközségi esperesi kerület új vezetője. A temesvári szerb konzisztórium határozata értelmében az aradi szerb egyházközségi esperesi kerület vezetőjévé Dragutin Osztóics eddigi káplánt nevezték ki.

4x1 az 4

Jól jársz, ha odamégy,
hol mindent kapsz potom árban
ott a GÓLYA-ÁRUHÁZBAN
a Metianu-uccában.

— A GYÓGYSZERTÁRAK ÚJ ZÁRÓRAI. Bucarestből jelentik: A gyógyszerárak esti zárási óráját főkikilencben állapították meg. A szolgálatos gyógyszerárak természetesen tovább tartanak nyitva.

— Csodadiszónó Olaszországban. Rómából jelentik: Az egyik olasz dísznóténevező az elmúlt napokban ritka súlyú sertést állított ki egy veronai gazdasági kiállításon. „Pilade” — ez a dísznó neve. — kétéves és nyolc hónapos és nem kevesebb, mint ötszázhuszonhét kiló súlyú. „Mellbősege” 2 méter 30 centiméter.

Bekeldőből...

— Bocsánat, hogy zavarok — ne élesítsem ki jobban a kardokat?

A szovjet-litván konfliktus
végleges megoldása

Kaunas. (Rador). A Német Távirati Iroda jelenti, hogy Skucas tábornok, litván belügyminiszter és Povilaitis állambiztonsági igazgató lemondott. A belügyminiszterium vezetését a miniszterelnök vette át. Azt hiszik, hogy a lemondás azért következett be, mert szovjet részről panasz emelkedett az orosz helyőrségek több katonájának eltűnése miatt.

— Felfüggesztették két napra a „Jurnalul” megjelenését. Bucaresti. A központi cenzurahivatal két napra felfüggesztette a „Jurnalul” című napilap megjelenését.

— A Száva előntötte Belgrád több külvárosát. Belgrádból jelenti a Rador: A német távirati iroda jelenti, hogy a Száva előntötte Belgrád több külvárosának uccáit.

— Páduai Szent Antal fényes ünnepe Aradon. Lélekemelő ünnepek keretében ünnepelte meg Arad katolikusága páduai Szent Antal ünnepét, június 13-án. Reggel hét órakor Lakatos Ottó dr. rendfőnök-plébános mondott szentmisét, majd fél tízkor Siszman Gedeon tartott szentbeszédet a nagyszámúban megjelent vidéki németnyelvű bucsusok részére. A tíz órai ünnepélyes nagy-misét Kayser Lajos pápai prelátus-kanonok celebrálta, teljes pápi segédlettel. Evangéliumkor magvarnyelvű szentbeszéd volt a magvar bucsusok számára. A szentmisén közreműködött a Szent Antal énekkar. Karácsonyi István vezényletével. Ugy az aradi, mint a vidéki bucsusok nagy számban keresték fel a Minorita templomot, amelynek védőszentje Szent Antal és buzgó imával járultak a csodatévő páduai szenthez.

— 35 millió márkát a német Vörös Kereszt javára. Berlin. (Rador.) A német Vörös Kereszt számára rendezett harmadik gyűlés 35 millió márkát eredményezett.

— A Moise Nicoara évzáró ünnepélye. A Moise Nicoara fiúiskola szombaton, 15-én, 9 órai kezdettel tartja évzáró ünnepélyét, amelyet kihirdetik az évvégi eredményeket is. Az ünnepélyre szívesen látják egy a szülőket, mint az intézet pártolóit.

— Hitler, az építeltervező. Kémillió márkába kerül a berlini dán követtség új székháza. A dán lakópark rámutatnak arra, hogy az új diplomatanegyed épületeit maga Hitler kancellár tervezte és a dán követtség palotáját fényesen rendezték be.

— Öngyilkos lett Ausztráliában Szoende Pál. Budanestről jelentik: Szoende Pál, volt budapesti bankigazgató ott öngyilkos lett és meghalt. Felesége nemrég Budanesten követelt el öngyilkosságot. A házaspár három gyermeke a legnagyobb bizonytalanságban várja a sorsát.

— FOGÁSZATI HIR. Csobod János átköltözött Str. Alexandri 3 sz. alá

— Korlátozták a Gyilkostól pisztráng-halászatot. A horgászok nagy bánatra korlátozták a gyilkostól halászatot. Miniszteri rendeletre „maximáltak” a naponkénti halászmennyiségét. Eszerint egy horgászra naponként négy hal esik mindössze, feltéve, ha horgozni tudja akasztani őket. Ezenkívül fiasítót is létesítettek a gazdag halállománytal rendelkező tóban, hogy az esetleges kipusztítást megelőzzék. A korlátozás nagy szomorúságot okozott a marosvásárhelyi horgásztársadalomban, mert annak tagjai minden nyáron csapatostul keresték fel a pisztrángban kifoghatóknak látszó Gyilkostót.

Holnap és 18-án huzás!

Vásároljon egy szerencsés
GOLDSCH IDT-sorsjegyet
(Mercur Colectura).

— Különválasztják Magyarországon a film- és színész-kamarát. Bucarestől jelentik: A képviselőház általánosgyűlésén és részleteiben is elfogadta a film- és színész-kamara különválasztásáról és az egyes művészi kamarák felállításáról szóló törvényjavaslatot.

— ENYHÉBB ELBIRALAST LÉPTETTEK ÉLETBE A VAMRAKTÁRAKBAN MARADTÁRUK FEKBÉRÉVEL KAPCSOLATBAN. A vámvezérlőigazgatóság rendelkezést juttatott el a vámhivatalokhoz, amelyekkel közölte, hogy a Monitorul Oficial ez év 114. számában megjelent rendelkezés első és második pontjában foglalt tiszteres és huszszoros illetéket csak június 20-tól, illetve 25-től kezdve számítsák és nem pedig június 10-től, illetve 15-től, függetlenül attól, hogy az árú mikor érkezett meg a vámhivatalba és függetlenül attól a tényről, hogy azok elvámolhatók lettek volna június 10-ig, vagy sem.

Aradi gimnázista-lány öngyilkossági kísérlete

Több tárgyból megbukott és azért akarta elvetni magát az életét.

Csütörtökön a késő esti órákban a Mosóczy telep egyik házában kertjéből hangos segélykiáltások hallatszottak. A házbeliek kiszaladtak és hamarosan megállapították, hogy egy 15 éves gimnázistalány, a házban lakó egyik leánya barátja öngyilkossági kísérletét meg, M. N. 15 éves, negyedik gimnázista, aki az aradi leányliceumban folytatta tanulmányait, barátjánál vendégeskedett és elmondta, hogy miután több tárgyból megbukott, öngyilkos lesz. A barátja megkísérelte lebeszélni elkéseredett társnőjét a szándékáról, aki azonban nem hallgatott rá, hanem kiszaladt a kertbe és ott sietve bevett néhány ismeretlen port, amit előzőleg zsírosszódába mártott. A lányka főként az üdítéstől összeesett, mire barátja hangos segélykiáltásokkal szólította oda a házbelieket. Telefonáltak a mentőknek, akik M. N.-t a kórházba szállították. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a leányka állapota nem súlyos és gyomormosás után hamarosan talpra fog állni.

— Halálozás. Gyulai Ferenc, az Aradi Ipar és Népbank volt főtisztviselője f. hó 13-án hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 14-én d. u. 7 órakor lesz a felsőtemető halottasházában.

— TOVABBI ELŐLEPTETÉSEK ARADMEGYE TISZTVISÉLŐKARÁBAN. A kinevezési és előléptetési bizottság indítványára a Temestartomány királyi helytartósága számos előléptetést tett a tartomány közigazgatási tisztviselői karában. Több, Aradot érintő kinevezésről már beszámoltunk, most közöljük a többi aradi vonatkozású előléptetéseket. Az aradi prefektúrán dr. Virgil Căpițan, Arcadie Ionuțas, Gheorghe Imbroane és Ioan Tripon másodosztályú fogalmazókat elsőosztályúakká léptették elő. Az aradmegyei szolgabíróknál Hess Olga másodosztályú főnökhelyettes elsőosztályú főnökhelyettesé, Gheorghe Novac, Efraim Radin, Ernest Popovici másodosztályú fogalmazókat elsőosztályú fogalmazókká, végül Ioan Sasu, Teodor Ardelean és Berthou Berța fogalmazókat másodosztályú fogalmazókká nevezték ki. Az aradvárosi mérnöki hivatalnál Maresch Melania fogalmazókat másodosztályú fogalmazóvá, míg Ioan Capoteșcu harmadosztályú rajzolókat másodosztályú rajzolóvá léptették elő.

JUNIUS 16.

— Az aradi kereskedelmi fiúliceum közli, hogy az első és ötödik osztályba való felvételi vizsgákat június 17-én, reggel 8 órakor kezdik meg. Azok, akik az első osztályba jelentkeznek, írásos dolgozatot készítenek román nyelvből és számtanból, míg szóbeli vizsga román olvasásból és nyelvtanból lesz. Az ötödik osztályba jelentkezők román nyelvből és kereskedelmi ismeretekből készítenek írásos dolgozatot, míg szóbeli vizsgát román és francia nyelvből, valamint földrajzból, számtanból és kereskedelmi ismeretekből tesznek.

— Személyazonossági igazolványok lepecsételése a III. kerületben. A rendőrség népesedési ügyosztálya felhívja az érdekelteket, hogy a III. kerületben lakók személyazonossági igazolványának lepecsételése a jövő héten 18-iktól 22-ikéig bezárólag lesz az aradi rendőrségen. Az e kerületben lakók tehát felkéretnek, hogy a fenti időpontok között jelenjenek meg a rendőrség népesedési ügyosztályán és vigyék magukkal a lepecsételő régi személyazonossági bizonyítványukat.

— AZ ARADI REFORMÁTUS NŐSZÖVEJSÉG a jövő hét csütörtökjén, június 20-án tartja meg hagyományos kávédelutóját. A kávédelután vendégei ez alkalommal is a Református Otthon helyiségeiben gyűlnek össze. A háziasszonyi tisztet ezen a kávédelutánon Tarnóczy Lajosné és Szankovits Istvánné töltik be.

Félreértés

— Szervusz, sietek haza, ugyanis minden nap pont egykor ebédek.

— Igen, egykor én is pont minden nap ebédektem.

— Hajlára ítéltek Frankfurthan egy házasságcsédelgőt. Frankfurt. Stassinski József házasságcsédelgő megismerkedett egy 46 éves asszonnyal, akit meghívott a kávéházba. Stassinski rövid udvarlás után bejelentette, hogy feleségül akarja venni a nőt, aki idősebb nála és amikor a kávéházat elhagyták, ellopta barátjának táskáját. Később letartóztatták és ekkor kiderült, hogy már két ízben követett el hasonló tettet és ezért halálra ítélték.

— Rendőri hírek. A rendőrség hűnügyi osztálya előállította Tóth László 29 éves munkást, aki különböző lopásokat ismert be. Kihallgatása után iratával együtt átkísérték az ügyészségre. — A rendőrség elfogta Csipai János aradi lakost, aki elfogatása után beismerte, hogy különböző kisebb-nagyobb lopásokat követett el. Iratával együtt átkísérték az ügyészségre. — A rendőrség elfogta Kiss Julia közismert és több ízben büntetett előéletű aradi zsebmetszőnőt. Elfogatása alkalmával bevallotta, hogy ő volt az, aki a Mihai Viteazul-téren, néhány nappal ezelőtt Martincsek Erzsébet aradi lakosnőnek lelopta kezításkáját annak karjából. A táska nagyszögű zsebmetsző és iratokat tartalmazott. Az elfogott zsebmetszőnő kihallgatása még folyamatban van.

— Fel találta a tökéletes hangszórót egy budapesti tanár. Budapestről jelentik: Lisintzky Ferenc, budapesti gimnáziumi tanár fel találta a tökéletes hangszórót. A hangszóró állandó mágnessel a dinamikus elv szerint működik, de az eddigi rendszerektől eltérő megoldás alapján. Tökéletesen visszaadja a beszéd egyéni színezetét és a leggyengébb hangoktól a legerősebbekig teljesen pontos árnyalatban közli a hangokat. Az új hangszóró legközelebb nagy tömegben kerül Magyarországon forgalomba.

— Meghívó A temestartományi utazó kereskedők céhének aradi tagozata 1940. június 16-án, vasárnap d. e. 10 órai kezdettel, a „Dácia” kávéház épületében lévő helyiségében, temesvári kiküldöttje útján, az utazó-társadalomnak érintő különböző aktuális szakmai kérdésekről fontos beszámoló előadást tart, amelyre ezúttal hívja meg összes tagjait, azon kéréssel, hogy a problémák fontos horderejére való tekintettel saját érdekében mindenki jelenjen meg. Nem tagokat is szívesen fogadunk. A Vezetőség.

Foto NAGY

ujjászervezett modern műtérme
Blv. Reg. Maria 8.

Speciális gyermekfelvételek!
Művészi portrék, csoportképek!
Felvételek kívánságra otthonában

— Ikrei születettek három színeszavának, hiteles adatok Hunyadi Sándorról, Harsányi Zsolt vezércikké, Bókai József rendkívül érdekes revüje, Horthy Istváné autózéséről lett. Szeletzky Zita esküvője. Góth Sándor két színdarabja, Szombathelyi Blanka a Film-Színház—Irodalom új riportere. Egyed Zoltán színházi levele. Lányi Viktor a margitszigeti Fastról, nagy amateur fotópályázat, hollywoodi villámlexikon a Film-Színház—Irodalom ma megjelenő számában. Ár: csak 12.— lei. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, Andrassy-ut 45.

MAGYAR ISKOLANAP

— Június 30-án tartja az EMKE közgyűlést. Az EMKE, mint közhatalósággal elismert jogszemély és szabályszerűen jóváhagyott alapszabályokkal bíró közművelődési, közgazdasági és szociális egyesület, folyó évi június 30-án vasárnap d. u. 4 órakor Kolozsváron a ref. teológia nagytermében (Calea Marechal Foch 38.) az alapszabályok 15—19. paragrafusai értelmében rendes közgyűlést, ezt megelőzőleg pedig június 29-én, szombaton d. u. 4 órakor az egyesület helyiségében (Calea Marechal Foch 44.) előkészítő választmányi ülést tart. Tárgysorozat mind két ülésen az alapszabályok értelmében: 1. Elnöki megnyitó, a szükséges intézkedések megtételével, 2. Jelentés az egyesület életéről, 3. Zárószámadás a számvizsgáló bizottság jelentésével együtt, 4. Költségvetés, 5. Indítványok, amelyek 8 nappal a közgyűlés előtt a választmányhoz benyújtandók. A közgyűlés a tisztikaron kívül 50 tag jelenlétében határozatképes, ellenkező esetben a következő közgyűlés a számra való tekintet nélkül határoz. Minden tag a gyűjtőív aláírásával kijelentette, hogy ismeri az alapszabályokat és aláveti magát azok rendelkezéseinek. Hátralékos tag jogot nem gyakorolhat.

Japán légitámadás Csung-King ellen

Csung-King. (Rador.) Több, mint 100 japán bombavető repülőgép szerda délelben megtámadta Csung-King városát és ennek folytán 200 ember meghalt. A ledobott bombák a város nyugati részében lévő negyedeket elpusztították.

Meghalt Hemmen János dr., a szegedi Károlyi Gyula-kormány egykori minisztere

Arad és Temesmegye közéletének egyik kimagasló és köztisztelt állott személyisége között el az élők sorából: Hemmen János dr. új aradi ügyvéd, volt miniszter hat heti szenvedés után Ujaradon elhunyt. Halálának híre rövidesen elkerült Ujaradon, mint Aradon és ösztönös részvétet váltott ki mindazok sorában, akik ezt a nagy tudású jogászt és tisztát, egyenes jellemű férfit ismerték.

Hemmen János dr. 1871-ben Zádorjakon született. Középiskolai tanulmányait Temesváron és Aradon végezte, majd pedig a budapesti tudományegyetem jogi karára iratkozott be. A doktoriátust Budapesten szerezte meg és ugyancsak ott kapta meg néhány év múlva az ügyvédi diplomát. Ujaradon telepedett le 1898-ban és azóta ott folytatta ügyvédi tevékenységét.

Kiváló képességeire már fiatal éveiben felfigyeltek és Hemmen János dr. rövidesen jelentős szerephez jutott az akkor még Temesmegyéhez tartozott Ujarad, valamint általában Temesmegye közéletében. Évtizedeken át vármegyei bizottsági tagja volt Temesmegyének és érdemei elismerésül Temesmegye tiszteletbeli főügyészévé választották. Tevékenysége során közgazdasági tudásáról is tanubizonyosságot tett és úgy Temesvárott, mint Ujaradon szerepet vállalt pénzügyi intézkedésekben.

A világháború befejező események során Hemmen János dr. fontos megbízatást kapott. Mint ismeretes, 1918-ban Aradon Károlyi Gyula gróf elnöklétével kormány alakult, amely később Szegedre tette át székhelyét és amelyet „szegedi kormány” néven ismer a történelem. Ennek az aradi, később szegedi kormánynak nemzetiségi miniszteri, később pedig nemzetiségi és pénzügyminiszteri tisztségét bízták dr. Hemmen Jánosra, Károlyi Gyula gróf, aki tudvalevőleg hosszú időn át Aradmegye főispánja volt, jól ismerte dr. Hemmen Jánost, annak képességeit és mindenképpen alkalmasnak tartotta arra, hogy vele költse be az akkor rendkívül fontoságu nemzetiségi tárcát, majd pedig a pénzügyi tárcát is.

A háború utáni években ugyancsak Ujaradon folytatta ügyvédi működését és az egyházi, valamint a német közéletben tevékenykedett. Elnöke volt az ujaradi római katolikus egyházközségnek és vezetője volt több ujaradi egyesületnek.

Makkegészséges ember volt és soha nem betegeskedett. Hat héttel ezelőtt ágynak esett és hosszas szenvedés után hunyt el az elmúlt délután. Halálát özvegye, valamint leánya — aki Fényes Loránd felesége, — nemkülönben veje: Fényes Loránd, leány-unokája és sógora: Siebenhaan Ferenc zádorlaci római katolikus esperes gyászolják. Elhunytának híre mély részvétet váltott ki nagyszámú tisztelői és barátai körében.

Az elhunytat pénteken délután 5 órakor kísérik utolsó útjára az ujaradi gyászszobából.

— Eltűntek. Molnár Márton, Trenului-ucca 63. szám alatti lakos bejelentette, hogy 23 éves János nevű fia eltávozott otthonról és azóta nyomavészett. Felkutatására megtörténtek az intézkedések. — Verzár Miklós, General Coanda-ucca 11. szám alatti lakos megjelent a rendőrségen és előadta, hogy testvére, a 37 éves Béla eltűnt otthonról. A rendőrség az eltűnt felkutatására megindította a legszélesebb vizsgálatot.

az AAC-pályán

— A patakba ejtette karonülő kisfiát az autó által elgázolt anya. Radnótfája község közelében súlyos gépkocsiszerencsétlenség történt, amelynek halálos áldozata is van, egy hároméves kisgyermek. Nagy István, marosvásárhelyi gépkocsivezető 349. számú teherkocsijával Maroshévízről Marosvásárhely felé tartott. A vezető Radnótfája közelében a II. számú vasuti hid előtt, ahol kitérőt akart tenni, kocsijával nekiszaladt a vasuti hid karfájának. A vasuti hidon állt Pál Mária, radnótfajai lakos, aki hároméves kisfiát tartotta karján. A teherkocsi elgázolta az asszonyt és a kisgyermek édesanyja öléből, a hídról a mélységbe zuhant. A gyermek a patak vizében lelte halálát, az asszony pedig súlyos sérüléseket szenvedett. Pál Mária sérüléseivel a szászrégeni kórházba szállították, a gázolt gépkocsivezetőt pedig letartóztatták és ügyében vizsgálatot indítottak.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
WEISZ gyógyszerár, Piata Avram Iancu 12.
JANKA gyógyszerár, Bulev. Reg. Ferdinand.
Dr. DICK gyógyszerár, Str. Mărășești 1.

SPORT KÖZLÖNY

Slivat hátvéd a bucuresti-i Rapid új játékosa

Száztízezer leiert veszi meg a Rapid az AMTE játékosa — Vasárnap már játszik a Hungaria ellen — Változások az aradi egyesület játékosgárdájában

A futballidény befejezésével az egész ország területén lévő egyesületekből megkezdődött a futballista-vándorlás. A szabadra vált játékosok, vagy azok, akik más egyesületek felé gravitálnak, levelekkel keresik fel az egyesületeket, ajánlatokat tesznek és ajánlatokat kérnek. Megállapítható, hogy csak a játékosok körében nagy mozgolódás, mert a klubok egyelőre várakozási állásponton helyezkedtek, mindaddig amíg nem tudnak bizonyosat az új bajnokság feltételeiről. Aradi vonatkozásban azonban már történtek jelentős változások, amennyiben az

AMTE egyik erőssége, Slivat, a jobb hátvéd elhagyta az egyesületét. A távozását hosszabb tárgyalások előzték meg, amennyiben a KK-ban résztvevő Rapid, mely hátvédhiányban szenved, érdeklődött a játékos iránt. A legfontosabb feltétele a bucuresti-i egyesületnek az volt, hogy a játékos már résztvehessen a most vasárnap lezajló Hungaria-Rapid budapesti mérkőzésen.

Az elmúlt napon Aradon tartózkodott Virgil Economu szövetségi kapitány, aki az alkalmat felhasználva a Rapid nevében tárgyalt az AMTE vezetőségével és hatóságos közbenjárása eredmé-

nyeképpen elvben megállapodás jött létre, úgy hogy a pénteken, vagy szombaton Aradon átutazó Rapid már perfektuálta is a kötetést.

A megállapodás szerint 110.000 lei vételösszegért Slivat azonnal a Rapid játékoskeretébe tartozik s már résztvesz vasárnap a budapesti meccsen. Slivat már el is utazott Bucurestibe, hogy Economu Virgil tárgyalásainak eredményét új egyesületével közölje.

A hátvéd távozása jelentős vesztesége a piros-fekete csapatnak és egyelőre Lucian fogja a posztját betölteni.

A hétfői Szeged FC elleni mérkőzésen temesvári kölcsönjátékosul kívánják megoldani a váratlanul lemerült hátvédhiányt.

Szaniszló II. — mint jelentettük — szerződése lejárt egyesületével és szintén távozni készül. Ő az AAC-hoz ír alá belépési nyilatkozatot, de lehetséges, hogy kisebb anyagi kártalanításért hajlandó visszaradni régi egyesületében és mostani lépése nem egyéb jogai érvényesítésénél. Mindenesetre az AMTE az új idény elé, ami játékosgárdáját illeti, nem néz a legrozsásabb reményekkel.

Hétfőn AMTE—Szeged FC-mérkőzés lesz Aradon

Sikerült a megállapodás — Legjobb együttesével játszik Aradon a Szeged F. O.

Hétfőn nemzetközi sportesemény lesz Aradon. A kitűnő szegedi csapat, a Szeged FC játszik az AMTE-vel. A Szeged FC romániai túrája során először Temesváron játszik vasárnap a Kinizsi együttesével és hétfőn Aradon vendégszerepel. Aradon igen nagy érdeklődéssel tekintenek a kitűnő szegedi csapat vendégjátéka elé. A Szeged FC nagy játékerőt képvisel és a Ferencváros, Hungaria, Ujpest után került a negyedik helyre. A szegedi csapat 35 pontot szerzett és csak 4 pont különbség választja el az első helyezettől. A Hungariát ebben a bajnokságban kétszer is legyőzték (2:1 és 3:2 arányban), az Ujpest ellen egy győzelem és egy döntetlen (3:2 és 0:0), míg a bajnokcsapatot egyszer győzték le 4:2 arány-

ban. Ezek a szép sikerek mind azt mutatják, hogy a Szeged FC igen nagy játékerőt képvisel. A csapat játéka a fiatalos lendület, a kiféltődött technika, a pompás összjáték s a kitűnő rendszer jellemző. Az együttes valószínű összeállítása a következő lesz: Tóth — Török, Raffai — Baróti, Marosi Bartók — Bognár, Gyarmati, Lukács, Bihámi, Nagy.

Az AMTE legjobb összetételében áll ki a nemzetközi mérkőzésre, amely iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg. Külön érdekessége a mérkőzésnek, hogy Praszler, az AMTE volt és a Juventus mostani kitűnő csatára játszik a piros-fekete együttesben, rajta kívül több próbajátékos erősíti az AMTE csapatát.

O Az AAC összeállítása az ATE ellen. Az AAC a következő összeállításban fog játszani vasárnap az ATE ellen: Faragó — Vass, Régnér IV. — Egressy, Komjáthy, Popa — Nikolin, Kozsni-cza, Péntes, Nagy, Weil.

O Az AAC megrendezi a Szablóczky oldboy-kupa vándordíjat. Az AAC ezévből is megrendezi a Szablóczky oldboy-kupa vándordíjat. A részt venni akaró egyesületek nevezéseiket legkésőbb június 18. este 6 óráig adják le a Sport Central irodában (Str. Moise Nicoara). Azokat az egyesületeket, amelyek beneveztek, kéri, hogy megbizottjukkal képviseltesse szíveskedjenek magukat június 19-én, este fél 8-kor az AAC sporttelepén tartandó értekezleten, ahol megejtik a sorsolást. A nevezési díj 100 lei.

Mégis felemelik a nemzeti bajnokság létszámát?

Bucuresti. Az egyik fővárosi sportlap jelentése szerint a nemzeti bajnokság létszámát mégis felemelik 14 csapatra. Az erről szóló híradás arról számol be, hogy a tizenharmadik és tizennegyedik helyekre egy nagyváradi és egy kolozsvári csapat kerül. Nagyváradi és Kolozsváron megalakult az FC Oradea és az FC Cluj. Amennyiben a nagyváradi B. ligabajnok bejut az A. divízióba akkor, miután a Crisana már bekerült, ebben az esetben az FC Cluj jut be a tizenharmadik helyre és a 14. helyre pedig az Unirea Tricolor.

O Román bírók vezetik a kis KK mérkőzéseket. Bucuresti. A kis KK mérkőzések keretében a román játékvezetők is szóhoz jutnak. Vasárnap a Ferencváros—Slavia (Sarajevo) mérkőzést Ceăureanu, az Ujpest—Gradianszky mérkőzést pedig Tica Iiescu vezeti.

O Cocluban II. a Venusban. Bucuresti. Hír szerint Cocluban II., a kolozsvári Victoria kiváló játékosa leszerződik a Venushoz. A bajnokcsapat részéről még nem erősítették meg a hírt, annyi azonban bizonyos, hogyha sikerül megszereznie a válogatott csatárt, lényegesen megerősödik a csapat.

O Dobra és Kocsis szerződését meghosszabbította a ploesti-i egyesület. Bucuresti. A Ploesti FC vezetősége átiratot intézett a szövetséghez, amelyben közölte, hogy Dobra és Kocsis szerződését meghosszabbította. A szövetség a bejelentést tudomásul vette.

Kettős mérkőzés vasárnap a Gloria-sporttelepen

Vasárnap délután a Gloria sporttelepen kettős bajnoki mérkőzés lesz. Délután fél 4 órai kezdettel a Hakoah és az AMRA csapatai játszanak az elsőosztályba való jutásért. Fél hat órakor az ATE és az AAC csapatai játszanak bajnoki mérkőzést. Az örök riválisok küzdelme is igen nívós sportot ígér.

Körmérkőzést rendez az Egyetértés

Az Egyetértés körmérkőzést rendez a Mósóczy-telepi sporttelepen. A körmérkőzés két forduló lesz. Vasárnap, június 16-án kerül lebonyolításra az első forduló, amelynek délután fél 4 órai kezdettel az Unirea—Tricolor, míg fél hat órai kezdettel az Egyetértés—Olimpia mérkőzés kerül lebonyolításra. Június 23-án pedig a győztesek és a vesztesek játszanak az elsőségért, illetve a helyezésekért. A győztes csapat szép kivitellű bronzlabdát nyer, a második helyezett ezüst kupát, a harmadik pedig az egyesület selvemzást nyer. A körmérkőzés iránt sportkörökben igen élénk érdeklődés nyilvánul meg. Az Intelegeria következőképpen állította össze a csapatát vasárnapi mérkőzésre: Leitertsdorf—Szikszai, Ipacs—Horváth, Stahl, Faragó—Merkli, Hurupcsik, Buzás, Sándor, Vágási.

O Játékos-lemondások. Ujabbán a következő ismertebb játékosok jelentették be a szövetségnek, hogy elhagyják régi egyesületüket és más hová kériik átigazolásukat: Szadovszky, Szántai, Cocluban II., Bodola.

TEKESPORT

A TEKEKÖRZET LEGKÖZELEBBI TANÁCSULÉSE június 19-én, szerdán este 8 órakor lesz. Ezen az ülésen kell az egyesületeknek beadniuk a kedvezményes utazásra szükséges névjegyzéket, melyről már részletesen írtunk, továbbá a bírótanfolyamra kijelölt két-két jelölt nevét tartalmazó beadványt.

A TRICOLOR EGYÉNI ÉS HATOS SCAPATVERSENYE szombaton este 8 órakor veszi kezdetét, a Tricolor München-vendéglőben lévő versenypályáján. A verseny iránt nagy az érdeklődés, mert a Tricolor úgy az egyéni verseny, első helyezettjét, mint a hatos csapatverseny három helyezettjét értékes tiszteletdíjakkal jutalmazza. A verseny vasárnap este 9 órakor, a holtversenyeket előző rádobásokkal végződik. A csapatversenyek időbeosztása a következő: Szombaton este 8.30 órakor: Metalurgisul, este 9.30-kor: Infrairea. Vasárnap délelőtt 10.30-kor Fortuna, délelőtt 12 órakor: Transilvania, délután 4 órakor Prietenii és este 7.30-kor a Tricolor csapata játszik.

A PRIETENI KUPA-VANDORDÍJ vasárnap mérkőzése a következő időbeosztásban kerülnek lebonyolításra: délelőtt 10 órakor AAC—Metalurgisul, délután 3 órakor a Transilvania—Fortuna és végül délután 5 órakor a Prietenii—Tricolor mérkőzés kerül lejátszásra. Amennyiben a hétfői ünnepnap hivatalos munkaszünet volna, úgy a negyedik forduló is lejátszva, befejezik a kupamérkőzéseket és ez esetben a sorsolást a hétfői mérkőzésekre, vasárnap este 7 órakor ejtik meg és közlik az érdekelteket egyesületekkel.

A Thalia kolozsvári magyar színház operett-együttesének vendégjátéka a Kulturpalotában

Bemutató előadás június 19-én, szerdán este 9 órakor:

POZSONYI LAKODALOM

Az utóbbi évek legszebb, legnagyobb szabású operettje.

Írta: Szilágyi László. Zenéjét szerezte: Beck Miklós. — Világvárosi rendezés! Szép kiállítás! Pazar kosztümök! — Az együttes egyik legszebb produkciója!

Visszakapta nyilvánossági jogát a nagykárolyi római katolikus elemi leányiskola

Nagyjelentőségű minisztertanácsi határozat

Nagykároly. Mintegy három évvel ezelőtt történt, hogy a minisztérium a nagykárolyi római katolikus elemi iskolákban elrendelte a magyar nyelv helyett a román vagy német tanítási nyelv bevezetését. Az intézkedést azonban annakidején az iskolát fenntartó egyházközség közigazgatási perrel támadta meg. Később, mint ismeretes, 1938. augusztus 4-én a minisztertanács olyan határozatot hozott, amely szerint a felekezeti iskolák szabadon választhatják meg tanítási nyelvüket. Ennek alapján sikerült is az iskola vezetőségének annvit elérni, hogy az iskolában megmaradt a magyar tanítási nyelv. Attól kezdve azonban mindkét iskola, úgy a fiú, mint a

leány, nyilvánossági jog nélkül működött. Most azután döntő fordulat állott be ebben az ügyben. A nemzetnevelésügyi minisztérium a szatmári római katolikus püspöki hatóság utján értesítette az egyházközség vezetőségét, hogy a nagykárolyi irgalmas nővérek vezetése alatt álló zárdai római katolikus leány elemi iskola a nyilvánossági jogát a minisztérium mellett működő állandó tanács ez évi május 14-én hozott határozata alapján, visszaadja.

A határozat, amellyel a jogot a tanintézet visszakapta, az érdekelt szülők körében nagy meglepetést keltett.

„A legvalószínűtlenebb hírt is

be lehet adni a közönség 20 százalékának”

Igy rémült meg hárommillió amerikai a Mars-lakóktól — Mula'ságos adatok a rádió-pánik tudományos vizsgálóbizottságának jelentésében

Newyork. Élénken emlékszik még az újságolvasó közönség arra a furcsa pánikra, amely két esztendővel ezelőtt tört ki Amerikában egy rádióelőadással kapcsolatban. Leadtak egy H. G. Wells-fantáziát, amely szerint Mars-lakók támadják meg a Földet, Hatmillió rádióhallgató figyelte az előadást és borzalmas pánik tört ki. Sokan elmenekültek a lakásukból. Bámulatos módon a közönség jelentékeny része komolyra vette ezt a fantasztikus közleményt, úgyhogy a rádióknak teljes huszonnégy órán keresztül kellett később megnyugtatni a hallgatókat.

A pánik lecsillapodása után a Rockefeller-intézet megbizta dr. Cantril híres tudóst, hogy tanulmányozza, hogyan robbanhatott ki ez a pánik? Dr. Cantril hatalmas gárdát szervezett és több mint másfél esztendőn keresztül behatóan tanulmányozta a kérdést. (Minden munkatársának háromezer dollár honoráriumot szavaztak meg.) Most készült el a rendkívül érdekes munkával. Megállapították, hogy a hatmillió rádióhallgató közül 1 millió 700 ezer elhitte, hogy a Mars-lakók megtámadták a földet és 1 millió 200 ezer megijedt.

Néhány érdekesebb adat:

Egy princetoni diák autóval haladt az országúton, amikor földművelő munkások megállították és közölték vele, hogy Mars-lakók állították ki Amerikában és öldökölnek. Rettenetes iramban Newburgba sietett, harmincöt perc alatt hatvan kilométert tett meg, hogy „megmentse” a menyasszonyát.

Massachusettsben egy öregebb ember kivette a bankból spórolt pénzét, összesen 3 dollár 25 centet, vasutjegyet vett érte és elmenekült.

Egy házaspár között óriási veszekedés tört ki a hír hallatára. A férfi elcsavarta a rádiót és zenét akart hallgatni. Hogy csinálhatsz illesmit, amikor Amerika elpusztul? — kérdezte az asszony. A férfi erre így válaszolt: „Nero is hegedült, amikor Róma égett.”

Egy másik férfi azt vallotta, hogy a felesége rákiáltott: „Itt a világ vége és te ilyen toalettben akarsz meghalni.”

Gloribenben egy hatvanéves katolikus valásu orvos nyolcvan mérföldet rohant autó-

val, hogy papot találjon és meggyónhassa a bűneit.

Maplewood városkában a polgármester kihirdette: „Valóban támadás történt Amerikára ellen, de a mi városunk nincs veszélyben.”

A kutatók megállapították azt is, hogy sok helyen fosztogatások történtek erre a hírre. Pennsylvania egyik kis városában, amikor a rádió közölte a borzalmat, az ottani vasúti társaság egyik irnoka berohant az elnök szobájába és a főnököt kétszer pofonvágta. „Mielőtt meghalok, ezzel még tartozom magamnak” — kiabálta.

A Mars-lakók nem jöttek el, de a temperamentumos fiatalembert kidobták.

Dr. Cantril arra a megállapításra jut, hogy a közönség husz százalékának a legvalószínűtlenebb hírt is be lehet adni.

Hunyady Sándor és Bodán Margit kénytelen volt visszautazni Amerikába? A Magyarország feltűnéstköltő híradása

Budapest. A „Magyarország” teljesen megbízható forrásból arról értesült, hogy Hunyady Sándor, a kiváló magyar író két magyar társával: Törzs Emánuellel és Bodán Margittal, a népszerű népdalénekesnővel kénytelen volt Bordeauxból a Washingtoni gözös fedélzetén visszatérni Amerikába, különböző franciaországi viszonyok után.

Négy elemivel osztályfőnökségi rangig jutott el a földművelésügyi minisztériumban egy vakmerő okmányhamisító

Bucurestiből jelentik: Virgil Gheorghiu, az írói fővárosi ügyész, — mint az „Universul” c. lap jelenti — hamisítás és csalás miatt eljárást indított Constančin Ivănescu, a földművelésügyi minisztérium volt osztályfőnöke ellen.

Ivănescurol kiderült, hogy nem volt meg a szükséges előképzettsége, nemhogy a gimnáziumot nem végezte el, de még az elemi iskolát is alig. Ennek ellenére mégis előrehágot a ranglétrán, ami úgy sikerült neki, hogy hamis bizonyítványt szerzett Tecuci megye prefekturájáról, amely szerint Valea Rea helységi polgármesteri hivatalának titkára volt, majd hamis gimnáziumi bizonyítványokat is gyártott magának. Ezeknek a bizonyítványoknak segítségével egyre magasabb tisztségeket foglalt el s ennek során, amikor már a földművelésügyi minisztériumba jutott, azt a megbízást kapta, hogy a tisztviselőknek járó juttatás kiszolgáltatásával kapcsolatos ügykezelést intézze. Ivănescu hamis névjegyzékekkel mintegy negyven vagon fávaj károsította meg az államot. Büntetésesség miatt eljárást indítottak a CAPS. Ionescu nevű tisztviselője ellen is, aki közrejelészt abban, hogy Ivănescu a visszaéléseket elkövettesse. Az ügyész mindkettőjük letartóztatását kérte s az iratokat már át is tették a vizsgálóbíróhoz.

SZINHÁZ

POZSONYI LAKODALOM

A Thalia operettegyüttesének bemutató előadása

Szilágyi László és Beck Miklós pazar, új, nagyszabású operettjével, a Pozsonyi lakodalommal nyitja meg aradi vendégjátékát a Kultur-palotában jövő szerdán este a Thalia kolozsvári magyar színház operettegyüttese.

Erdély minden nagyvárosában bemutatja már az együttes ezt a valóban elsőrendű operettet, s mindenütt a legteljesebb siker jegyében. A darab sikerére jellemző, hogy a kolozsvári előadásában a Pozsonyi lakodalom itt, Aradon már elkezdik az érdeklődés előadásához, ami kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a Pozsonyi lakodalom valóban valami szokatlan, valami rendkívüli, ami nemcsak szórakoztat, de nemes élvezetet is nyújt.

A Gróf László világvárosi rendezésében, Sze-

fanidesz József vezénylete mellett bemutatásra kerülő operett főszerepeit Krémer Mancsi, Sándor Szefti, Kovács Károly, Bázsa Éva, Czopán Flóri, Ditrői Béla, Csóka József, Fülöp Sándor, Szendrey Mihály, Borovszky Oszkár, Csengeri Aladár stb. alakítják.

A nagyszerű szöveggel párosult finom, melodikus, modern muzsika, a látványosságok számba menő toalettek, mozgalmas finálék s általában az operett változatos, humorral feltöltött helyzetek bizonyára itt sem fognak hatást feleveszteni.

A nagy érdeklődéssel várt vendégjáték jegyei elővetéiben június 15-étől várt vendégjáték jegyet elővetéiben június 15-étől, szombattól kezdve a órák délelőtt 10—11-ig és délután 4—8-ig.

Megjelent az „UZ BENCE” népszerű kiadásának első füzete

Füzetenként 4 leírt kapják meg az olvasók Nyirő József nagyszerű regényének tolytatását

Páratlan jelentőségű eseménye van az erdélyi magyar könyvpiacnak: Megjelent az első irodalmi értékű „donyvaregény”.

Nyirő József a magyar nyelvterület legolvasottabb írója, akinek művei nemcsak magyarul, de fordítások révén külföldön is mindenütt páratlan sikert arattak, elhatározta, hogy erre a célra alkalmas műveit közkinccsé teszi és eljuttatja azokat az olvasóknak ahhoz a rétegéhez is, amelyet csak anyagi viszonyai tartottak vissza attól, hogy a jó könyv áldásában részesüljön. A kiváló író szövetkezett az eredményekben gazdag multira visszatekintő Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézetrel, a szövetkezés eredményeképpen

már meg is jelent Nyirő József egyik leg-egyéni és legizesebb művének a ma már valószínűleg fogalommal vált UZ BENCE-nek első füzete.

Egy-egy füzet árát 4 leiben állapították meg, amit a legszerényebb viszonyok között élő ember is könnyen előteremthet hetenként. Az egybegyűjtött füzeteket mindenki beköthetheti, így néhány leírt értékes könyvvel gazdagodhatik majd háza tája. Olcsón jó könyvet! — ez a jel-szava a kitűnő írónak és az áldozatkész kiadó-vállalatnak, amely magyar szempontból a legszebb oldalakat írja most, az utolsó husz év köz-művelődésének történetében.

Kapható a „Medrea és Doboaca” hírlapirodában és minden lapátusnál

Budapest és Belgrád

rövidesen kereskedelmi és fizetési egyezményt kötnek

Belgrád. A Capitala a következő Rador-jelentést közli: A Német Távirati Iroda belgrádi jelentése szerint Andras dr. Jugoszláv kereskedelmi miniszter pénteken kihallgatáson fogadta báró Bakách-Bessenyei Györgyöt, Magyarország belgrádi követét. A Zágrábban megjelenő „Obzor” című lap a kihallgatással kapcsolatban megjegyzi, hogy a múlt hét folyamán lefolytatott tanácskozások során minden akadály elhárult egy magyar—jugoszláv kereskedelmi és fizetési egyezmény megkötése előtt.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A honvédelmi illetékek kapcsolatban a pénzügyminisztérium megszüntette a cégek névszerinti nyilvántartását

A napi és havi kimutatásokat sem kell többé vezetni

Bucuresti. A pénzügyminisztérium a 2 százalékos honvédelmi illeték nyilvántartásának könnyítését határozta el. A minisztérium legújabb rendelete szerint, tekintettel arra, hogy a kereskedelmi vállalatok könyvelői, sőt nem egy helyen a vállalati vezetők is összpontosítva vannak, felfüggesztette a 2 százalékos honvédelmi illeték napi és havi nyilvántartás vezetésének kötelezettségét. A pénzügyminisztérium ezenfelül a jövőben azt sem követeli meg, hogy a 2 százalékos honvédelmi illeték bélyegeinek vásárlásánál a cégek az adóhivatalokhoz kérvényeket adjanak be és az adóhivatalok a jövőben a bélyegeket vásárló cégeket ellenőrzés céljából nyilvántartani sem kötelesek. Mindössze az a kötelezettség marad fenn, hogy a kereskedők és iparosok a minisztérium utasításai alapján készült eladási blokkfüzeteket azok használatba vétele előtt a pénzügyvizsgálatoknál láttamoztassák.

A pénzügyminisztérium ezt a rendeletet azért bocsátotta ki, hogy tanubizonyosságot tegyen arról, miszerint a két százalékos honvédelmi illetékekkel nem az volt a célja, hogy a kereskedelmi és iparvállalatok munkájának

eredményét egy jövőbeli adózás szempontjából ellenőrizze és hogy ennek az ellenőrzésnek alapján a vállalatok forgalmát megállapítsa. A pénzügyminisztérium egyébként rendeletében felhívja a kereskedők és iparosok figyelmét arra, hogy mindezek a könnyítések csak az ügykezelés simább menetét célozzák, de természetesen a pénzügyvizsgálatok közegei a jövőben is ellenőrizni fogják, hogy a vásárlásoknál a honvédelmi illetéket a törvény előírásainak megfelelően leróják-e. E rendelettel egyidejűleg gondoskodott a pénzügyminisztérium arról is, hogy ne csak a nagy ipari és kereskedelmi vállalatokat, hanem a kiskereskedőket és kisiparosokat is állandóan ellenőrizték tekintetben, hogy a honvédelmi illeték leróvási kötelezettségének eleget tesznek-e.

Tekintettel arra, hogy a pénzügyminisztérium e rendeletével eleget tett a kereskedelem és ipar azon kívánságának, hogy a név- és cégszerinti ellenőrzést megszünteti, ennek ellenében mindenkítől elvárja, hogy a 2 százalékos honvédelmi illetéket mindazok, akik erre kötelezettek, pontosan és hiánytalanul leróják.

Egyszázalékos önkéntes illeték a Mezőgazdasági Kamara javára

Az illetékből befolyó összegeket kizárólag csak nemesített magvak és tenyésztő állatok beszerzésére fordítják

Fontos kérdésben való döntés végett ülnek össze pénteken az aradmegyei községek kiküldöttjei. A mezőgazdasági kamarákról szóló új törvény értelmében ugyanis a mezőgazdasági kamarák egyik fontos jövedelmi ágát képezi az az egy százalékos önkéntes illeték is, amely csak abban az esetben hajtható be, ha annak fizetését a megyebeli községek többsége megszavazza. A többség szavazata alapján az illeték fizetése az összes megyebeli községekre kötelező. Ez az illeték a mezőgazdasági jövedelem egy százalékát teszi ki.

Az említett illetéknek az kölcsönöz különös jelentőséget, hogy azt teljes egészében az aradmegyei mezőgazdasági fejlesztésére fordítják és egy lelt sem költenek belőle személynélvi kiadásokra. A kamara kidolgozott munkaterv

szerint ebből az egy százalékos illetékből a kamara nemesített vetőmagvakat és tenyésztő állatokat szerez be és ezeket a megye gazdaságához juttatja. Mínt hogy Aradmegye mezőgazdasági jövedelme évi 280 millió leire emelkedik, az egyszázalékos illeték összege, amelyet az aradi Mezőgazdasági Kamara megkap, ha a községek többsége az illeték vállalása mellett dönt, 2 millió 800 ezer lei lesz.

A pénteken Aradon megtartandó értekezleten a kiküldöttek előtt részletesen ismertetik az új törvénynek az említett illetékre vonatkozó intézkedéseit, valamint a mezőgazdasági kamara munkatervét az illeték felhasználására vonatkozóan.

Pénzügyminisztériumi rendelkezés

a kőolaj- és bányavállalatok termelési terveinek és könyveinek megőrzéséről

A pénzügyminisztérium rendelkezést adott ki, amelynek értelmében a petróleumvállalatok, valamint a különböző bányavállalatok kötelesek a tulajdonukban lévő termelési terveket, valamint könyveket, amelyeket a bányatörvény 47. és 80. szakasza értelmében el kell készíteniük, illetve vezetniük kell, a vállalat székhelyén megőrizni. Azon vállalatok, amelyek ezeket az iratokat jelenleg más helyen őrzik, kötelesek ezt a legközelebbi bányászati hatósággal közölni. Az említett iratokat arról a helyről, ahol jelenleg vannak, más helyre csak a nemzetgazdasági minisztérium előzetes engedélyével lehet szállítani.

= EMELKEDETT MAGYARORSZÁGON IS A TÚZIFA ÁRA. A magyar kormány hozzájárult ahhoz, hogy a tűzifa árát 120 pengővel felemeljék, ami körülbelül 15 százalékos áremelésnek felel meg.

= AZ ARADI FURNIRAKTÁRAK MUNKARENDEJE. A munkaügyi minisztérium határozata értelmében az aradi furnirraktárak munkarendje a következőképpen alakul: délelőtt 8-tól 13-ig és délután 15 órától 18 óráig

= BUDAPESTEN ESETT A FRANK ÉS A FONT. Budapestről jelentik: Olaszország hadbepelésének hatására a budapesti pénzpiacra a francia frank 30, az angol font pedig 20 ponttal esett. A példátlan áresés következtében a frankkal és fonttal folytatott üzletkötések teljesen megszüntek.

= Kereskedelmi attasé működik ezentúl a bucaresti-i jugoszláv nagykövetség mellett. Tegnap Bucarestbe érkezett Milos Mitrovics, akit a bucaresti-i jugoszláv nagykövetség kereskedelmi attaséjának neveztek ki. Ez az első eset, hogy Jugoszlávia kereskedelmi attasét küld Romániába.

= JUNIUS 25-IKE UTAN ELREKVIRÁLJÁK A 100 KILOGRAMMON FELÜLI NAPRAFORGÓMAGKÉSZLETEKET. A nemzetgazdasági minisztérium rendelkezése értelmében június 25-ike után elrekvirálják a 100 kilogrammon felüli napraforgómagkészleteket, függetlenül attól, hogy azok a termelőknél, vagy pedig a viszonteladóknál vannak. Ezt az intézkedést azzal a céllal hozták, hogy biztosítsák az ételolajgyárak számára szükséges mennyiségeket. Azon készleteket, amelyeket június 25-ig feladtak valamely növényi olajgyár címére, nem rekvirálják el. Ezek a gyárak kötelesek bármilyen nekik felajánlott napraforgómagmennyiséget június 25-ig 85 ezer lejes vagononkénti áron megvásárolni.

Intézkedések a lakosság

gyarmatáruval és tűzifával való ellátásának biztosítása érdekében

A nemzetgazdasági minisztériumban tegnap a lakosság áruellátásával kapcsolatban két megbeszélést folytattak le. Az egyik a gyarmatáru-kereskedők képviselői vettek részt és ennek során megvitták mindazokat a nehézségeket, amelyekkel a nagykereskedőknek az áruellátás biztosítása érdekében meg kell küzdeniük, valamint azokat a rendszabályokat is, amelyekkel ezeket a nehézségeket elháríthatják.

A második megbeszélésen a CAPS, valamint a fatermelők kiküldöttjei jelentek meg és azokat az intézkedéseket tárgyalták meg, amelyek egy a polgári lakosság, mint a hadsereg fával való ellátását biztosítják.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PENTEK, JUNIUS 14.

Bucuresti, Radio România, 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok, 12.10: Lemezek, 12.50: Hangszerszólók lemezek, 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények, 13.30: Petrică Motoi zenekara, Lia Crăciunescu énekszámaival, 15: Különléle közlemények.

Radio România, 19: Időjelzés, időjárásjelentés, 19.01: Technikai üzenetek, 19.16: Nagy székessyvárosok kórusainak lemezei, 19.45: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio România, 19.55: Vintilă Mihăilescu tanár előadása folyóink életéről, 20.15: Florica Mereuta zongorázik, 20.45: Hírek, 21: Donizetti: Don Pasquale — háromfelvonásos vígopera a stúdióból, 23: Nagy szerzők lemezei, 23.45: Hírek a külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I, 7.40: Ebresztő, torna, 8: Hírek, közlemények, hanglemezek, éternd, 11: Hírek, Szexedi nap, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 13.10: Katonazenekar, 13.40: Hírek, 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, 14.30: Dankó Pista nótái és szegedi népdalok, 15.30: Hírek, 17.10: Hangképek a szegedi cserkészletből, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18.15: Séta Szeged városában, Hangfelvétel, 19.15: Antos Kálmán, a székessyvári zeneigazgató orgonahangversenye a szegedi Fogadalmi templomból, 19.30: Szeged a magyar irodalomban, Hangfelvétel, 19.50: Katonazenekar, 20.15: Hírek, 20.25: Konkoly Kálmán beszélget dr. Szent-Györgyi Albert Nobel-díjas szegedi egyetemi tanárral, Hangfelvétel, 21.15: A szegedi Filharmonia Egyesület hangversenye, 21.40: Szegedi költők versei, Előadja Tóth László, 21.50: A Szegedi Dalárda és Oratórium Egyesület hangversenye, 22.05: A szegedi Filharmonikus Egyesület hangversenye, 22.40: Hírek, időjárásjelentés, 23.10: Boldisár Kálmán és cigányzenekara muzsikál, 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 0.20: A City tánczenekara játszik.

Budapest II, 19.50: Gyorsírótanfolyam, 21: Hírek, 21.25: A rádió szalonzenekara, 22.25: Egy pohár víz, Szily Leórtin elbeszélése, 22.55: Időjárásjelentés.

Belgrad, 18.45: Népdalok, 19.20: Táncczene, 20.40: Alexandrovics énekesnő, 21.10: Oljékok énekesnő, 21.40: Szimfónikus hangverseny Jovánovics Milorád szolistával, 23: Lemezek.

SZOMBAT, JUNIUS 15.

Bucuresti, Radio România, 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok, 12.10: Lemezek, 12.50: Operakórusok lemezek, 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények, 13.30: Rádiózenekar, 14: Hírek, 14.20: Petre Munteanu énekszámaival a zene folytatása, 15: Különléle közlemények.

Radio România, 18: Az Országőr szervezet órája, 19: Időjelzés, időjárásjelentés, 19.01: Kulturális aktualitások, 19.16: A Höt-zenekar műsora Emil Stacter énekével, 19.55: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio România, 20.05: Const. Kiritescu tanár előadása 20.20: Pavel Prokopien énekel, 20.45: Hírek, 21.05: Rádióposta, 21.20: A Lucafa-zenekar Maria Teresa Ferero énekszámaival, 22.10: Hírek, sportközlemények, 22.30: A zene folytatása, 23.45: Hírek a külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I, 7.40: Ebresztő, torna, 8: Hírek, közlemények, éternd, hanglemezek, 11.20 és 11.45: Lemezek, 13.10: Farkas Sándor cigányzenekara, 13.40: Hírek, 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, 14.30: Hanglemezek, 15.30: Hírek, 17.15: Mesék, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18.15: Suki Tóni cigányzenekara, 19.15: A rádió szalonzenekara, 20: Külgyvi negyedóra, 20.15: Hírek, 20.45: Lovasversenyeredmények, 20.50: A magyar-svéd társaság hangversenye, 22.40: Hírek, időjárásjelentés, 23.10: Szórakoztató hanglemezek, 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 0.20: Toll Árpád és cigányzenekara muzsikál.

Budapest II, 19.45: Mezőgazdasági felőra, 21: Hírek, lovensenyeredmények, 21.25: Liszt Ferenc Pozsonyban, Felolvasás, 21.55: Beethoven: B-dúr vonósnyegyes, Hanglemezeiről, 22.40: Időjárásjelentés.

Belgrad, 18.45: Népzene, 19.20: Lemezek, 20.40: Népdalok, 21: Rádiózenekar, 23: Vendéglői zene, 23.50: Táncczene

Meddig tarthat a háborus hatalmak nyersanyagpazarlása? Evi 286 millió tonna termeléssel szemben

400 millió tonna a nyersolaj-szükséglet

A totális háboru gépesített, óriáscsatáinak napjainban állg tünt fel Daimler német motor-szerkesztő halálának nagyvenedik évfordulója. Pedig Daimler nevéhez fűződik az alig fél százados motorkultúra, az az óriási alkotó erő, amelyben az egész világot átalakító ipari fejlődés rejtett.

Nagy kérdés, hogy vajon ezt a motorikus fejlődést nem kell-e a közeljövőben a világnak megszakítania és nem kell-e új gépi megoldásokról gondoskodni. Minden a gépek tápláló erejétől: a nyersanyagellátástól függ. A totális háboru gépesített harceszközeinek üzemeltetéséhez benzin és olaj kell. A ma hadvezére jogosan változtathatja meg Monte Cuccoli híres mondását, és ha kijelenti, hogy a győzelemhez olaj, olaj és olaj kell, akkor nem tuloz, mert az olaj ma többet ér mint a pénz.

Magának a háborunak eshetőséggel is ebből a szempontból alakulnak. És bizonyos, hogy ha ez az anyagpusztító háboru véget ér, az egész világ új és nagyon súlyos probléma előtt áll majd:

hogyan fedezék a világ olaj- és benzin-szükségletét?

A gazdaságpolitikusok és a nyersanyagszakértők ceruzái már most számítgatják és már most jóslják, hogy az emberiség blntetlenül nem folytathatja ezt a szörnyű nyersanyagpazarlást, amit a múlt világháboru és az új harc a nyersanyagkészletekből máris elfogyasztott. Szerintük a nyersolajhiány a jövőben a motorikus változtatások új forradalmát fogja kikényszeríteni.

Jelenleg az a kérdés, hogy a mai felfokozott fogyasztás mellett

meddig lesz elég a termelt és felhalmozott motorikus anyag.

Különösen felmerülhet ez a kérdés akkor, ha Anglia, Franciaország, Németország mellett nemcsak Olaszország, hanem esetleg az Egyesült-Államok, Oroszország és Japán is beleszóródnának a nagy energiafogyasztásba.

Az amerikai repülőgépszakértők érdekes adatokat hoztak most nyilvánosságra. A számítások alapját egy 1000 elsővonalbeli repülő gépből álló légioltta nyersanyagszükségletei képezték. A szakértők gépenként 1500 iőerőt vettek számításba és úgy tekintették, hogy egy-egy repülőgép minden harmadik nap működik és akkor is csak naponta három órát. A nyersanyagszükséglet ebben az esetben

évenként 150.000 tonna nyersolajat jelent

Ezt az ezer gépből álló flottát alapul véve és az így nyert adatot megszorozva azokkal a

számokkal, amelyek az egész világra kiterjedő háboru esetén adódnak,

a nagyhatalmak háborus nyersolajszükséglete egy év alatt négyszázmillió tonna ásványolajterméket igényelne.

Ezzel szemben tény az, hogy elmúlt évben az egész világ ásványolajtermelése 286 millió tonnára rugott, 1938-ban pedig még kevesebbet: 271 millió tonnát tett ki.

Mi történik tehát? Honnan tudják majd előteremteni a nagyhatalmak ezt a mérhető-

len mennyiségű nyersanyagot — illetve ennek több- és többszörösét?

Térv az, hogy egyes országok hatalmas-állandóan nyitva levő energiaforrásokkal rendelkeznek a benzin- és nyersolajellátás terén is. Mások viszont részben igen nagy készleteket halmoztak fel a háboru előtt, részben pedig az utánpótlásról a szénből termelt benzint előállításával igyekeznek gondoskodni.

A szakértők mégis kételkednek abban, hogy az esetleges világháboru évi 400 millió tonnányi nyersanyagszükségletét a nagyhatalmak elő tudják teremteni, inkább azt tartják valószínűnek, hogy

a megfelelő minőségű nyersanyagok várható hiánya a hosszú ideig tartó háboru esetén elsősorban a légi tevékenységre fog fékező hatást gyakorolni.

1940 nyarára

Életbeléptek a fürdő- és üdülőhelyek nyári vasuti kedvezményei

Hova lehet kedvezményes jeggyel utazni?

Bucuresti. A CFR vezérigazgatósága az alábbi vasuti kedvezményeket léptette életbe a fürdő és üdülőhelyek látogatóinak:

50 százalékos utazási kedvezmény (fürdőhelyek): Slobozia Veche, Bazargic, Bázna Meggyes, Herkulesfürdő, Maroshévíz, Piatra-Neamt, Málnás fürdő, Málnás, Cetatea Alba, Bugaz, Culevcea, Buzlás, Carmen-Sylva, Constanta, Mamaia, Constinessti, Calimanesti, Jiblea, Kovászna, Techirgiol, Govora, Szászváros, Mangania, Neptun H., Pascani, Ramnicul Valcea, Vizakna, Torja-Büdöspatak, Salina, Tg.-Ocna, Slanic, Szováta, Tg.-Frumos, Roman, Tusnad, Vatra-Dornei, Lăculete H., Eforie, Scarlenta.

25 százalékos utazási kedvezmény (fürdőhelyek): Agigea, Püspökfürdő, Blkszád, Boerebista H., Kolozs, Costiul, Félix fürdő, Hátszeg, Radna, Lippa, Szászsebes, Urleasca, Marosujvár, Veresmart, Sugatag, Ocnița H., Saba H., Cetatea Alba, Monteoru, Marosszentgyörgy, Románszentgyörgy, Szamosfalva, Doftana, Torda, Brassó, Földvár, Sepsiszentgyörgy, Derestve-Hétfalu, Budila.

50 százalékos utazási kedvezmény (üdülőhelyek): Azuga, Breaza, Busteni, Campulung, Muscel, Comarnic, Polana Tapului, Predeal, Simla, Valenii de Munte, Gyilkostó-Gyergyószentmiklós.

25 százalékos utazási kedvezmény (üdülőhelyek): Adakaleh, Nagybánya, Szamosujvár, Balta, Bocsá Montana, Brassó, Rasnor, Tohanul Vechi, Lotru, Karánssebes, Topánfalva, Tóvis, Campulung Bucovina, Borgó Beszterce, Feketehalom, Curtea de Arges, Darsta

Sucele, Gura Humorului, Csikszereda, Jacobeni, Pascari, Targu Jiu, Moinesti, Nagyszeben, Piatra Neamt, Pietrosita, Poporita, Posada, Prundul Bargaului, Râmnicul Valcea, Rasnor, Voila, Fogaras, Rupea, Homorod, Carbonești, Panclu, Belényes, Bihartfürdő, Felső és Alsó Temes, Targu Ocna, Poplca, Bicsadul Oltului, Valea Larga, Vama, Prisca, Vata de Jos és Viinita.

Család alapítási kölcsönt ad Budapest városa tisztviselői számára

Budapestről jelentik: Szendy Károly polgármester indítványára Budapest városa a tisztviselők számára családalapítási kölcsön folyósítását vette terbe. A terv szerint a családalapítási kölcsönök összege nem lesz meghatározva, szükség esetén 1200 pengőig, vagy azon túl is terjedhet. Korhatárt állapítanak meg a kölcsön elnyerésére, még pedig az érettségivel nem rendelkező tisztviselők számára 26, érettségizettek számára 28, a magasabb iskolai végzettségűeknek pedig 30 év lesz a korhatár. A menyasszony életkorát 30 évben akarják megállapítani. A családalapítási kölcsönt kamatmentesen folyósítják. A házasságkötéstől számított első évben semmi sem kell törleszteni, azon túl havi két százalékot. Az első gyermek születésénél 10 százalékot elengednek a kölcsönből és további egy évig szünetel a kölcsön törlesztése. A második gyermeknél már további 20 százalékot, a harmadiknál 30 százalékot, a negyedik gyermek születése esetén további 10 százalékot engednek el a kölcsönből, illetve négy gyermek esetén a kölcsönt teljesen elengedik.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1933 július 18-án megjelent miniszeri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmasít keresők, elveszett, eltűnt egyénsz, vagy tárgys hirdetés, hirdetés, szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 1 leu.

ELLÁTÁS

Idősebb ur ellátását, vagy ápolását vállalom. Cim a kiadóban.

ALKALMAZÁSI KERES

Szobalány, gyakorlati, állást keres, fürdőhelyre is megy. Cimeket a kiadóban kér. 2839

ALKALMAZÁST NYER

Fényképészegedő azonnali belépésre keres Szabó fényképész. Bul. Regina Maria 10. 2836

Perfekt, ügyes szobalány felvétetik június 1-re. Cim a kiadóban.

LAKÁS

Központban magános urinő lakótársat keres. Cim a kiadóban. 2837

Marosparton négyszobás, modern lakás kiadó. Balkon és tetőtérnász. Str. Dumbrava Rosie 3. I. em. 2838

Ötszobás, I. emeleti, urilakás, nagy erkéllyel a Str. Moise Nicouara 9-11. sz. alatt azonnalra is kiadó. 2841

Bul. Carol 44. alatt három, vagy ötszobás urilakás azonnal kiadó. 2824

Három, és kétszobás, teljes komfortu lakás új házban kiadó, Bul. Carol 68. 2795

Kétszobás, előszobás, konyhás lakás augusztus 1-re kiadó. Sága, Str. Scoalei 51. A 7. sz. autobuszmegállóhoz 1 perc. 2799

VÉTEL - ELADÁS

Cserépkályhákat keresek megvételre. Jó állapotban. Cim a kiadóban. 2844

Háló, és kombinátszoba és konyhab rendezés eladó. Cal. Saguna 101. 2771

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

INGATLAN

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. KÖLCSONÖK elsőhelyi beáblázásra. HATSCHEK Ingatlanforgalmiroda. Arad Bul Carol 46 (Lakás aranyott) Telefon. 26-95. 1505

Nagy házat keresek megvételre, kerttel és telekkel. Cimeket a kiadóba kérek. Üzgnökök kizárva. 2845

I. Haas

új Ingatlanforgalmi Iroda. Bul Dragalina 9.

AJÁNL házakat, telkeket, földeket, szállókat, jutányos közvetítési díj mellett 30.000 leitől minden ártokozatban. 2506

KULONFELEK

Elveszett egy fehér, selyemszörű plüss, „Pussi” névre hallgat. Megtaláló 11.16 jutalom ellenében adja le a kiadóhatalomba.

Keleti és belöldi perzsaeszközök, díbálók modern ebédő, kombinált szobák, recamierek, varrógépek, amerikai íróasztal írógépek, Pianino, rövid, kereszthúros zongóra és rövid szongora, Stinger-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezést, ékszerket, Zs. Iokkölcsönt közvetítünk a temesvári szalognázba, előleget adunk, olcsón bese-szablitunk. Tempo bizományi üzlet. El-scher Eliz-dalota.

Legújabb jelentéseink:

Reynaud azonnali segítséget kért Franciaországnak Roosevelttől

A francia kormányelnök bejelentette, hogy ha elűzik is az országból a francia hadsereget, Afrikában és amerikai gyarmatain folytatja további küzdelmét — Elhagyta Páris a Banque de France

Cáfolja Róma az Egyiptomhoz intézett olasz hadüzenet híreit

Párisból jelenti a Reuter hírszolgálati ügynökség: Reynaud francia miniszterelnök üzenetet küldött Roosevelt elnökhöz, amelyben a francia nép háliját fejezte ki azért a nagylelkű segítségért, amelyet Amerika repülőgépekben és hadianyagban Franciaország rendelkezésére bocsátott. Az üzenet többek között ezeket tartalmazza:

— Hat nap és hat éjszaka hadosztályaink szakadatlanul küzdenek olyan erők ellen, melyek létszámban és felszerelésben felettünk állanak. Az ellenség Páris közelébe érkezett. Harcolni fogunk Páris alatt, harcolunk Páris mögött, vissza fogunk vonulni valamelyik tartományunkba és ha onnan is ki kell vonulnunk Északafrikába fogunk menni, sőt szükség esetén amerikai hirtokunkra megyünk. A kormány egy része elhagyta Páris, én a magam részéről a frontra készülök, hogy ott a végsőkig tartó ellenállást személyes jelenlétemmel is növeljem. Kérem magyarázza meg az Egyesült-Államok minden polgárának, el vagyunk szánva, hogy feláldozzuk magunkat abban az erőfeszítésben, amelyet min-

den szabad ember érdekében teszünk. Franciaország újabb üstét kapott, a tengeri háború hamarosan megkezdődik egy új tengeren. Nagylelkűséggel válaszolt Elnök ur néhány nap előtti felhívásomra, most köteles vagyok újabb segítséget kérni az Egyesült-Államoktól. Kérem hozza nyilvánosságra, hogy Amerika minden anyagi segítséget megad a szövetségeseinknek, expedíciós hadtestek átküldésén kívül. Kérem tegye meg ezt, mielőtt nem késő. Jól ismerem ennek a súlyosságát, de a körülmények olyanok, hogy addig kell cselekedni, amíg nincs késő. 1937. október 5-én kijelentette, hogy a világ kilenczederészének békéjét és biztonságát az egytizedrészt fenyegeti és hogy a többségnek meg kell találni azt az utat, amely a többség életfeltételeihez vezet. Most elérkezett az az óra, amikor a kilenczederésznek egyesülnie kell a fenyegető hatalmakkal szemben. Bizom abban, hogy az amerikai nép szolidáris ebben a harcban, amelyet a szövetségeseink nemcsak saját biztonságuk, hanem az amerikai demokrácia érdekében is folytatnak. (Rador.)

Párisban nem lesznek uccai harcok!

Páris. Hivatalosan jelentik, hogy Páris nyílt városnak jelentették ki és nem védik. Páris. (Rador.) A hivatalos lapban rendelet jelent meg, amely szerint a Francia Bank

Párisból más városba teszi át székhelyét. Bordeaux. (Rador.) A bordeauxi rádióállomás bejelentette, hogy összeköttetése Páris-sal megszakadt.

Törökország fenntartja semlegességét?

Ankara. A Reuter ügynökség jelenti, hogy Törökországban zászló alá hívtak néhány tartalékos korosztályt. Istanbuli jelentés szerint viszont a kormány a szerda éjjeli minisztertanácson elhatározta, hogy fenntartja semlegességét.

Ankara. Legújabb ankarai jelentések arról számolnak be, hogy több korosztály behívásán kívül a török köztisztviselőket visszarendelték szabadságukról és nyomban hivatalba kellett lépniük.

Irország sem lép hadba

Rómából jelenti a Stefani iroda: Még június 6-án Irország római meghatalmazott minisztere, kormánya megbízásából közölte az olasz külügyminisztériummal, hogy abban az esetben is, ha Itália megszüntetné nem hadviselő mivoltát és háboruba lépne, az ír kormány továbbra is megőrzi szigorú semlegességét. (Rador.)

Róma háborús diplomáciai ténykedésel

Róma. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelenti: Kairóból származó hír szerint Olaszország ultimátumot intézett Egyiptomhoz. Olasz kormánykörökben ezt a hírt hivatalosan megcáfolják.

Róma. (Rador.) Hivatalos közlés szerint Olaszország megszakította a diplomáciai viszonyt Hollandia, Belgium, Norvégia és Lengyelország korábbi kormányaival. Olasz részről kijelentik, hogy ez nem jelent hadüzenetet Hollandia, Belgium, Norvégia és Lengyelország állampolgárainak, nem internálják őket és biztosítják szabad mozgásukat.

Újabb angol csapatok a francia fronton

London. Az angol lapok rendkívüli figyelmet tanúsítanak a Párisért folyó csata kiemelte iránt. Megállapítják, hogy az ellenség nyomása ellenére a Weygand-vonal még áll és ha még el is esne Páris, a harc ugyanolyan

hogy a Szajnátról délre angol csapatok érkeztek a franciák támogatására. Az angol csapatok már elfoglalták helyeiket és így nagy mértékben hozzájárulnak a szövetséges hadsereg megerősítéséhez. A szövetséges csapatok éjjel-nappal harcolnak, hogy feltartsák az ellenség előnyomulását. (Rador.)

Churchill királyi audienciája

London. (Rador.) A Reuter-iroda jelenti: Churchill miniszterelnököt tegnap este az angol király kihallgatáson fogadta a Buckingham-palotában. A kihallgatás közvetlenül a miniszterelnök Franciaországból való visszatérése után folyt le és fél óra hosszat tartott.

LAPZARTA:

(Rador-jelentések)

POSEN. A Német Távirati Iroda jelenti: A külön törvényszék tegnap Hohensalzbachon öt lengyel halálra ítélte. A vádlottak a német-lengyel háború kitörése előtt falujukban két németet meggyilkoltak és többeket súlyosan bántalmaztak.

ANKARA. Irak tegnap délután közölte az akkreditált diplomatákkal, hogy nem áll módjában teljesíteni azt az angol kívánságot, amely szerint szaksítsa meg a diplomáciai viszonyt Olaszországgal. Az iraki kormány továbbra is semleges akar maradni.

BERLIN. A Bismarck-család jelenti, hogy egyik ifjú tagja, herceg Otto von Bismarck május végén lövészei élen elesett.

ADEN. A Reuter távirati ügynökség közli, hogy ellenséges repülőgépek több ízben bombázták Adent. Az első támadás szerdán este történt, míg csütörtökön kétszer bombát dobtak le anélkül azonban, hogy anyagi kárt okoztak volna. A légharító tüzérsg egy ellenséges gépet lelőtt.

TOKIO. Az egyik japán lap surabafai jelentése szerint a hollandiindiai hatóságok a Japántól kapott biztosítékok ellenére angol védelmet kértek. Egy kétezres főnyi angol csapat állítólag partraszállt Kelet-Jávában. A japán kormány erről nem szerzett hivatalos megerősítést.

VATIKÁNVÁROS. Vladimír d'Ormesson, vatikáni francia nagykövét és titkára, valamint Sir Osborne angol nagykövét, akik a Vatikán mellett működnek a Santa Marta kolostorban kijelölt vatikáni lakásokra vonultak vissza. A Vatikán most azonnal a kérésre fordult az olasz kormányhoz, hogy e két szentszéki követnek biztosítson területen kívüli védelmet Olaszországban, annak ellenére, hogy államaik háborúban állanak Itáliával. A quirinál a kérést elutasította.

RÓMA. A Stefani hírszolgálati iroda legújabb jelentésében cáfolta a vatikáni Osservatore Romano című lap beszűntetéséről elterjedt hírt. A nápa hivatalos lapja csütörtök délután rendes időben megjelent.

Teleki Pál gróf magyar kormányelnök összeférhetetlenségi javaslatot tett Hubay és Vágó nyilas-képviselők ellen

Budapest. (Rador.) A Magyar Távirati Iroda közli: A Kormánypart értekezletén Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök felszólalt és bejelentette, hogy Hubay és Vágó nyilaskeresztes képviselők ellen összeférhetetlenségi indítványt tesz. A két képviselő ellen a napokban általuk beérkezett törvénytervezet miatt fognak eljárni. Itt írjuk meg, hogy Keck Antal nyilaskeresz-

tes képviselő, aki annak idején táviratilag tiltakozott a Hubay-féle nemzetiségj javaslat ellen, bejelentette a pártból való kilépését. Kilépő levelében utal arra, hogy teljesen bizalmatlan a Hubay-féle pártvezetőség szemben és felveti a kérdést, mit cselekedne Hubay a pártjának valószínűleg urajomrajutása esetén, ha már most ilyen politikailag iskolázatlan jettre ragadhatja magát.

Odaigérték Gibraltárt Ceutáért a háború utánra Spanyolországban

A spanyol sajtó visszautasítja az ajánlatot — Olasz vélemény Egyiptom állásfoglalásáról

Róma. Nagy örömmel üdvözlöi az olasz sajtó Spanyolországban ama bejelentését, hogy nem hadviselő. Több lap, köztük a Giornale d'Italia azt írja, hogy Sir Samuel Hoare madridi angol nagykövét mindent megtesz, hogy megakadályozza a spanyol-angol viszony további romlását. Arról ír a lap, hogy az angolok hajlandók lennének a háború végeztével Gibraltárt a spanyoloknak átadni Ceuta ellenében, a spanyolok azonban ezt már eleve elutasítják. Spanyolországban külön-

ben is egyre erősödik a birodalmi gondolat és Gibraltár mellett Marokkóra is igényt tartanak. Róma. Az olasz sajtó ugyszólván megjegyzés nélkül közli Egyiptom állásfoglalását. Egyes lapok csupán Ali Maher miniszterelnök bejelentését közlik, míg a Telegrafo az egyiptomi parlament ülését ismerteti és csupán annyit fűz ehhez, hogy Egyiptom elutasítván választ adott Mussolini kijelentésére és ezért Olaszország levonja majd ebből a szükséges következtetéseket.